

Budsjett 2024

**ØRLAND
KOMMUNE**

Innhold

Innledning.....	3
Nasjonal økonomi.....	5
Kommunal planlegging og økonomisk styring.....	6
Statsbudsjettet	6
Kommunebarometeret (ny).....	7
Renter	7
Gjeldsutvikling	8
Inndelingstilskudd.....	8
Differensiert arbeidsgiveravgift	9
Økonomiske måltall	9
Befolkningsutvikling	9
Felles satsninger 2024	10
Brukerundersøkelse.....	10
Overordnet internkontroll	10
Rekrutteringsstrategi	11
Arrangementsstrategi.....	12
Lederutviklingsprogram 2023-2024	13
Kommunedelplan helse og oppvekst	13
Overordnet ROS-analyse	13
Kvaliteter i Ørland.....	14
Utenforslags-prosjekt	15
Økonomiske forutsetninger.....	17
Bevilgningsoversikt drift – kommunedirektørens forslag.....	18
Bevilgningsoversikt drift – kommunestyrets vedtak.....	19
Driftsoversikt pr enhet (gammelt oppsett) – kommunedirektørens forslag	20
Driftsoversikt pr enhet (gammelt oppsett) – kommunestyrets vedtak.....	21
Driftsoversikt pr enhet (nytt oppsett) – kommunedirektørens forslag	22
Driftsoversikt pr enhet (nytt oppsett) – kommunestyrets vedtak	23
Bruk og beholdning av fond	24
Kommunedirektørens forslag	24
Etter kommunestyrets vedtak	24
Klima og energibruk.....	25
Organisasjon og utvikling	28
Helse og familie	32
Oppvekst og utdanning	37

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester.....	47
NAV, kirkelig fellesråd og kultur.....	54
NAV.....	54
Ørland kirkelige fellesråd.....	54
Kultur.....	55
Økonomiavdelingen.....	56
Investeringsbudsjett.....	58
Kommentarer til investeringsbudsjettet.....	58
Vann.....	58
Avløp.....	59
Tomtetekniske kostnader.....	59
Trafikksikkerhet og veg.....	60
Kultur/ idrett/ uteområder.....	61
Mindre bygningsmessige tiltak.....	62
Større utbygginger.....	63
Andre investeringer.....	64
10.2 Investeringsbudsjett – talldel.....	65
Kommunestyret vedtak i sak 23/168:.....	70

Innledning

Ørland kommune har valgt tre overordnede satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2022-2034: Ørland snakker sammen! Ørland skaper livsglede! og Ørland utvikler mangfold! med tilhørende mål og strategier. I tillegg har vi som ambisjon og et overordnet hovedprinsipp: Ørland 2034 er klimanøytral. Til grunn skal kommuneorganisasjonen arbeide bærekraftig og tillitsskapende i tråd med vedtatt organisasjonspolitik.

Forventninger

Vi er inne i ei ny tid økonomisk tid med høy prisvekst og økte renter. Vi har et endret verdensbilde som vi er dirkete påvirket av. Dette får konsekvenser for kommuneøkonomien og kommunens tjenestetilbud. Det blir viktig at forventningene justeres deretter. Innbyggerne kan ha større forventninger enn hva som er mulig for kommunen å gi gjennom tjenestetilbudet, selv om vi har fokus på kapasitet, kvalitet og kompetanse. Det blir viktig å kommunisere åpent med innbyggerne om de økonomiske utfordringene og nødvendigheten av å tilpasse forventningene til tjenestetilbudet.

Åpenhet

Ørland kommune ble kåret til Norges mest åpne kommune for andre år på rad i 2023. Etter kriteriene til Kommunal Rapport og Presseforbundet er vi kommunen som i størst grad legger forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale, slik Grunnlovens § 100 krever. Vi er vurdert til å ha gjennomgående gode systemer og løsninger for å sikre åpenhet og innsyn, og gir allmennheten god tilgang til politiske dokumenter. Vi skal fortsette arbeide for å fremstå som en åpen kommune.

Ansatte

De ansatte er vår viktigste ressurs. Vi må jobbe for å beholde våre ansatte og deres unike kompetanse, samtidig som vi må tiltrekke oss nye kollegaer. Vi skal jobbe med sunne arbeidsmiljø og tiltak etter medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i 2022. Sykefraværet er fortsatt på ca. 10 % og et godt stykke unna kommunens måltall på 8 %.

Evaluering av kommunens administrative organisering og lederstrukturen er påstartet, og arbeidet med realisering av eiendomsstrategien fortsetter. Lederutviklingsprogram gjennomføres for kommunedirektørens og kommunalsjefenes ledergrupper i perioden mars 2023-mars 2024.

Befolkning og sysselsetting

Vi blir stadig flere innbyggere og flere sysselsatte i kommunen. Dette er en positiv trend. Per 01.07.2023 var vi 10.501 innbyggere. Fra 2022-2023 hadde vi prosentvis befolkningsøkning på 1 % og sysselsettingsvekst på 2,1 %. [Trøndelag i tall \(trondelagittall.no\)](https://www.trondelag.no/tall).

Utenforskapsprosjekt

Vi har lav arbeidsledighet, samtidig som vi har mange innbyggere i yrkesaktiv alder som ikke deltar i arbeidslivet. Vi må jobbe for å inkludere flere i lokalt arbeidsliv. Verdiskaping sikres gjennom at flest mulig er i arbeid. Derfor foreslår vi et utenforskapsprosjekt fra 2024 i regi av NAV hvor vi bruker Ørland kommune som arbeidsgiver.

Økonomi

De tre første årene har kommunen levert positive driftsresultat, og avsetninger til disposisjonsfond har gitt oss reserver for å møte uforutsette utgifter. Som tertial 2/2023 viser, så har vi et høyere driftsnivå på tjenestene enn det vi har i økonomiske ramme og budsjett for 2024. Derfor må vi sette inn tiltak som gjør at vi får en bærekraftig økonomi. Vi budsjetterte med bruk av disposisjonsfond i 2023, noe som ikke er bærekraftig når det forventes at dagens rentenivå blir gjeldende fram i tid.

Vi har ei høy gjeld på 2,3 milliarder kroner, og et rentenivå som har økt mer enn forventet og derfor en vesentlig økning på renteutgiftene. Styringsrenta har gått fra 0 til 4,25 % i perioden 2020-2023. Den flytende renten er per tid er på 5,25 % og det forventes en rentetopp på 5,5 % i desember i år. Deretter er «beste estimat» at den over tid reduseres ned mot 4-4,5 % i 2026. Renteutgiftene har økt med 63 MNOK fra 2021 (regnskap) til 2024 (budsjett), og 14 MNOK fra 2023 til 2024.

Med dette som bakteppe må Ørland kommune redusere driftsutgiftene og øke inntektene. Det er viktig å håndtere disse utfordringene på en måte som sikrer bærekraften i kommunens økonomi og samtidig opprettholde gode, likeverdige og fremtidsrettede tjenester for innbyggerne.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfondet er kommunens reserve og var per 01.01.2023 på 164,3 MNOK. Disposisjonsfondet kan skjerme mot kutt i kommunens tjenester i en situasjon med uforutsett inntektssvikt eller utgiftsøkning, som ved renteøkninger. I 2023-budsjettet ble det brukt om lag 32 MNOK av disposisjonsfondet for å oppnå balanse. I 2024 foreslår kommunedirektøren å bruke 20 MNOK for å legge et budsjett som er i balanse, dette er 14 MNOK mer enn vedtatt i økonomiplanen i juni 2023.

Eiendomsskatt og økonomiprojekt

Kommunedirektørens forslag er å øke inntektene gjennom å innføre eiendomsskatt i 2024 beregnet til 8 MNOK. Styrking av tjenestene som ble vedtatt for 2023 foreslås ikke videreført for 2024. For å få en bærekraftig økonomi starter kommunedirektøren et økonomiprojekt som skal resultere i 20 MNOK reduksjon i driftsbudsjettet for 2024 og 40 MNOK fra 2025.

Økonomiprojektet skal gi et kunnskapsgrunnlag for politisk beslutning innen 1. tertial 2024. Vi har ikke et tjenesteområde eller en enhet hvor vi kan ta alt av omstilling eller innsparing, vi må se på summen av helheten. Ørland kommune bruker mindre penger enn andre i samme KOSTRA-gruppe og landet for øvrig innenfor de største tjenesteområdene grunnskole, barnehage, pleie og omsorg. Dette gjelder også innenfor kommunehelse og sosiale tjenester. Vi har en effektiv drift, og ligger lavest eller i nedre del når en ser på kostnad pr innbygger eller kostnad pr bruker.

Kommunale gebyrer og brukerbetalinger

Som det følger av prisboka så er det utarbeidet forslag til økte satser for gebyrer og brukerbetalinger for 2024. Økningen skyldes høy prisstigning, økte renter, og store investeringer i vann- og avløpsnett.

Framtidige investeringer

Kommunedirektøren vurderer at det kan være behov for å vurdere om planlagte investeringer må tas ut eller skyves på frem i tid om inflasjonen og renta stiger mer enn det som er forutsatt. Kommunen må sørge for driftsmidler for planlagte investeringer.

Brukerundersøkelse og kommuneplaner

I første halvår 2024 skal det gjennomføres brukerundersøkelse. Videre skal det utarbeides og vedtas en kommunal planstrategi i andre halvår 2024. Det skal jobbes videre med kommuneplanens arealdel og flere kommunedelplaner.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen har en viktig oppgave med å ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet. Koronapandemien, en urolig verdenssituasjon og mer ekstremvær har vist at vi må være forberedt på uforutsette hendelser. Det er viktig for oss å jobbe forebyggende for å håndtere en krise best mulig når den først oppstår. Risikovurderinger, oppfølging av beredskapsplaner og øvelser i samvirke med andre blir en viktig del av kommunens beredskapsarbeid.

Ørland kommune har god erfaring og gode resultater med bosetting og integrering av flyktninger, og vi må være forberedt på å få anmodning om å bosette et høyt antall flyktninger også i 2024.

Klima og miljø

«Ørland 2034 er klimanøytral» er valgt som overordnet prinsipp og gjennom det har Ørland kommune tatt et viktig steg i retning av omstilling og oppnåelse av både nasjonale og internasjonale mål. I økonomiplanen som ble vedtatt i juni 2023 ble det for klimaarbeidet i kommunen valgt å fokusere på to av samfunnsdelens strategier under klimanøytralitetsprinsippet:

- B. Øke kompetansen i hele organisasjonen slik at vi kan stille ambisiøse klimakrav, og ta i bruk klimagassreducerende løsninger i kommunale tjenester og prosjekt.
- D. Samarbeide med Forsvaret, nasjonale og regionale myndigheter, forskningssamfunn, næringsliv og andre lokale aktører om kutt i klimagassutslipp og andre tiltak for å nå kommunens mål om klimanøytralitet.

Nasjonal økonomi

Kommunenes frie inntekter er foreslått økt med 6,4 mrd. kroner i 2024. Det dekker de beregnede isolerte utgiftene knyttet til endringene i befolkningens størrelse og alderssammensetning og økte

pensjonskostnader ut over lønnsvekst. Det er også rom for 0,5 mrd. kroner til regjeringens satsninger. Prognosene for kostnadsutviklingen i år og neste år, samt forutsetninger om sysselsetting og lønn, virker denne gang rimelige. Situasjonen og utsiktene fremstår lysere enn ved RNB (revidert nasjonal budsjett), ettersom kostnadsveksten i år ser ut til å bli lavere enn anslått i RNB og skatteinntangen høyere. Men kommuneøkonomien vil fortsatt presses av det høye kostnadsnivået inn i 2023. Undervurdert kostnadsvekst i flere år midlertidig kompensert med merskattevekst – vanskeliggjør analyser av det reelle handlingsrommet i kommuneøkonomien i makro.

Når vi ser på de prognosene til noen ulike aktører, har vi følgende:

Det er ikke store forskjeller mellom NHOs anslag og prognosene til SSB, Norges Bank og i NB24 (Nasjonal budsjettet). NHO virker generelt litt mer pessimistisk og regner med at arbeidsledigheten skal øke noe mer enn de tre andre. NHO har ikke egne oppdaterte prognoser for lønns- og prisvekst i 2023, mens de regner med at konsumprisene vil øke med 4,2 prosent i 2024. Det er litt høyere enn SSB og NB24, men lavere enn Norges Banks anslag.

Kommunal planlegging og økonomisk styring

Alle kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. De skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Økonomiplanen skal også vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen bygger på. Den skal også vise utviklingen i kommunens økonomi, og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Samtidig skal den settes opp i balanse og være realistisk, fullstendig og oversiktlig.

Administrasjonen ønsker styring av ressurser mot de kommunale planer og mål Ørland kommune til enhver tid har. Imidlertid er vi nå i en situasjon hvor kommunen er relativ ny, og kommunale planer må lages. Vi vil i årene framover benytte ny kommuneplan og knytte økonomiske disponeringer tettere opp mot målene som vedtatt i kommuneplanarbeidet. Økonomiplanen kan inngå i, eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd og det legger administrasjonen opp til.

Kommuner er en nøkkelaktør for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling. De er nærmest befolkningen, lokale bedrifter og organisasjoner. Samtidig er de ansvarlig for mye av den sosiale og fysiske infrastrukturen som påvirker befolkningens levekår og utviklingsmuligheter. FN definerer bærekraftig utvikling slik; utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Det er 17 utviklingsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. Målene skal vise veg mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt. Ørland kommune vil innarbeide bærekraftsmålene i de kommunale planene som det skal arbeides med i planperioden.

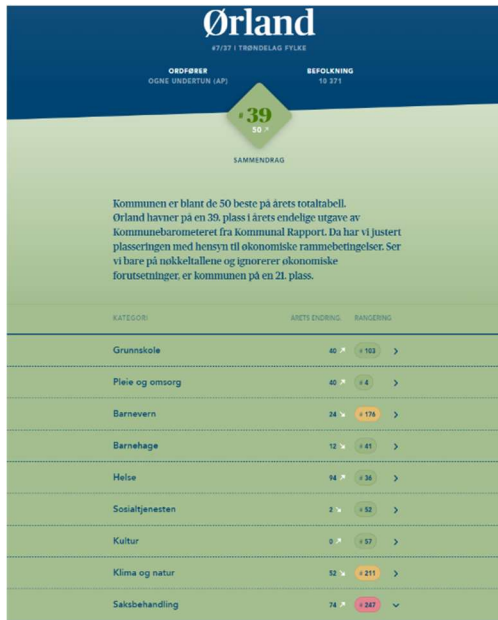
Statsbudsjettet

Statsbudsjettet kan du lese her:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-s-20232024/id2997517/>

KS sine kommentarer kan du lese her:

Kommunebarometeret (ny)

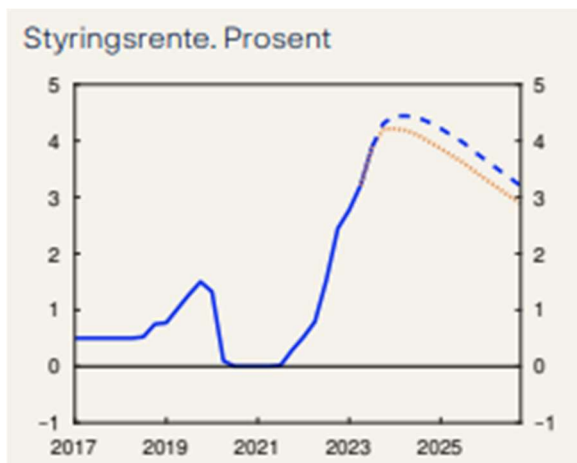

Ørland kommune ble nr 39 av 356 kommuner på Kommunebarometeret som er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Her rangeres kommunene etter 155 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer. Plasseringen er den beste i ny kommune. Tidligere plasseringer: nr. 105 i 2022, nr. 99 i 2021, nr. 59 i 2020. Plasseringen er justert med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Hvis man ser bare på nøkkeltallene og ignorerer økonomiske forutsetninger, er kommunen på en 21. plass. Hensikten med rapporten er å gi en lettfattelig oversikt over hvordan kommunen driver, og lære av andre kommuner. Tallene er i hovedsak hentet fra SSB sin Kostra-database for 2022. I tillegg er det hentet statistikk fra kilder som Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning.

Renter

Norges Bank:

Målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2 prosent.

Inflasjonsstyringen skal være framoverskuende og fleksibel, slik at den kan bidra til høy og stabil produksjon og sysselsetting samt til å motvirke oppbygging av finansielle ubalanser. Prisveksten er høy og klart over målet. Vedvarende høy prisvekst har store kostnader for samfunnet. Komiteen mener det er behov for en noe høyere rente for å få prisveksten ned til målet innen rimelig tid. Veksten i norsk økonomi har avtatt, men arbeidsmarkedet er fortsatt stramt. Bedriftenes kostnader har økt mye de siste årene, og det er utsikter til at lønnskostnadene vil øke mer enn tidligere anslått. Det vil bidra til å holde

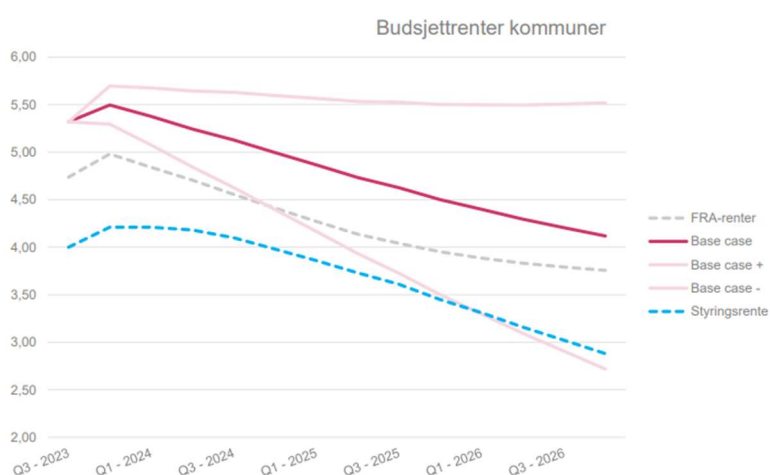
prisveksten oppe fremover. Jo lenger prisveksten holder seg oppe, desto større er faren for at den biter seg fast. Da kan det bli mer kostbart å få prisveksten ned igjen senere. På den annen side er renten satt opp mye på kort tid, og pengepolitikken virker nå innstrammende på økonomien. Komiteen ønsker ikke å sette opp renten mer enn det som er nødvendig for å få bukt med den høye prisveksten. Trolig vil det være behov for å holde renten oppe en god stund fremover.

Prognosen for styringsrenten er litt oppjustert fra forrige rapport og indikerer en styringsrente som blir liggende rundt 4,5 prosent gjennom neste år. Den økonomiske veksten anslås å holde seg lav det neste året, før den igjen tar seg opp. Arbeidsledigheten vil trolig øke noe. Inflasjonen anslås å avta og nærme seg målet på noe sikt. Det er usikkerhet om den økonomiske utviklingen og hvor innstrammende renten nå virker.

Dersom presset i økonomien vedvarer eller kronen blir svakere enn anslått, kan prisveksten holde seg høy lenger enn vi nå ser for oss. Da er komiteen beredt til å heve renten mer enn anslått i denne rapporten. Dersom vi får en kraftigere oppbremsing i norsk økonomi eller inflasjonen faller raskere, kan renten bli lavere enn vi nå ser for oss. Komiteen besluttet enstemmig å sette styringsrenten opp med 0,25 prosentenheter til 4,25 prosent på møtet 20. september. Hvorvidt det blir nødvendig å heve renten videre, vil avhenge av den økonomiske utviklingen. Slik komiteen nå vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten trolig settes opp en gang til, mest sannsynlig i desember.

Kommunen har lagt som en forutsetning at flytende rente neste år blir på 5,25%. Den gjennomsnittlige renten blir noe lavere grunnet tidligere inngåtte rentebytteavtaler.

Forutsetningen baserer seg som sagt på det som er gjengitt fra Norges Bank i de ovenstående avsnittene.

KLP har utarbeidet et anslag på budsjettrenter (se figur) og kommunen baserer seg på hoved anslaget som er heltrukken rød linje. Det forutsettes derfor ingen vesentlig reduksjon av lånerenta i planperioden.

Gjeldsutvikling

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Lån 1/1	2 189 215	2 272 595	2 359 355	2 482 215	2 502 575	2 595 735	2 676 895	2 692 655	2 709 015	2 724 775
Avdrag	66 500	68 500	69 400	71 600	71 000	71 400	72 200	71 000	71 000	71 000
Avdrag startlån	8 000	8 700	9 400	10 100	10 800	11 500	12 200	12 900	13 600	14 300
Nye lån	157 880	163 960	201 660	102 060	174 960	164 060	100 160	100 260	100 360	98 060
Lån 31/12	2 272 595	2 359 355	2 482 215	2 502 575	2 595 735	2 676 895	2 692 655	2 709 015	2 724 775	2 737 535

Inndelingstilskudd

Kommuner som slår seg sammen, mottar et inndelingstilskudd når den nye kommunen formelt trer i kraft. Inndelingstilskuddet gir full kompensasjon for tap av basistilskudd og netto nedgang i distriktstilskudd som følge av sammenslåingen. Inndelingstilskuddet blir beregnet ut fra inntektssystemet det året sammenslåingen trer i kraft. Den nye kommunen mottar fullt inndelingstilskudd i 15 år etter sammenslåingen (2035), før det deretter trappes ned over fem år. Det

må legges en plan for hvordan man ønsker å bygge opp en reserve/ buffer for å kunne gjennomføre denne reduksjonen i inntektene

Differensiert arbeidsgiveravgift

Nye EØS-regler for regional statsstøtte trer i kraft 1. januar 2022. Norge fikk gjennom ESA sitt vedtak 17. desember 2021 godkjent en videreføring av dagens ordning. Det medfører at det blir en sats for gamle Ørland kommune og en annen og lavere sats for gamle Bjugn kommune. Bakgrunnen for ordningen er et av de viktigste distriktspolitiske virkemidlene i Norge. Ordningen virker målrettet ved å stimulere sysselsetting i distriktene, noe som motvirker eller begrenser befolkningsnedgang i områder med særskilte utfordringer. Forslaget til DA-ordning for 2022 innebærer mindre justeringer i satsene for arbeidsgiveravgift for noen kommuner som følge av at behovet for støtte har endret seg.

Ordningen varer ut 2027.

Økonomiske måltall

Kommunen har tre rene økonomiske måltall pluss ett måltall koblet opp mot vedlikehold av eiendom:

1. Driftsresultat: Netto driftsresultat på minst 1,75% av driftsinntektene
2. Disposisjonsfond: Fritt disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter på minimum 5,0%. Det opprettes et rentefond som skal være mellom 1 og 2% av renteutsatt langsiktig gjeld.
3. Låneopptak: Nye låneopptak skal ligge på maksimalt 35% av avdragsbeløpet det enkelte år i planperioden. Lån til vann, avløp og tomteopparbeidelse kommer i tillegg.
4. Eiendomsvedlikehold: Det er et mål å ha et vedlikeholdsbudsjett for A-prioritert eiendom på kr 200/m² innen budsjettåret 2023. Det er et mål at FDV-budsjett for bygg benyttet til kommunal virksomhet skal trappes opp til kr 900/m² i perioden fram til 2026.

Bakgrunnen for innføringen av måltall er gjennomgått i NOUen, som var utgangspunktet for ny kommunelov.

Vi har sakset følgende fra NOUen:

Forslaget innebærer at det lokalt må foretas nærmere vurderinger av hvilke måltall det er naturlig å legge til grunn for egen kommune. Valg av måltall og nivået på disse vil måtte være ulikt. Dette må vurderes individuelt ut fra situasjonen kommunen er i, økonomiske utsikter og lokale prioriteringer. Utvalgets forslag krever ikke at de finansielle måltallene skal være bindende for økonomiplanen og årsbudsjettene. Ambisjonen til den enkelte kommune bør like fullt være at de finansielle måltallene etter hvert blir mer førende for de lokalpolitiske beslutningene, slik at den økonomiske handleevnen kan styrkes over tid. Finansielle måltall kan således være et grunnlag for kommuner til å etablere en lokal økonomisk politikk, der måltallene også blir lokale handlingsregler for økonomistyringen.

Befolkningsutvikling

Oppvekst

Ørland kommune har hatt et jevnt økende barnetall i barnehage og skole de siste årene. Årsaker til dette er stabile fødselstall med rundt 100 nyfødte per år, og økt tilflytting av barnefamilier til kommunen. Økt bosetting av flykninger har også ført til flere barn i barnehage og skole. Våren 2023 har flere av barnehagene full dekning, og andre opplever økning i antall barn.

Samtidig viser SSBs framskrivning at dette vil være i endring og at fødselstallet gradvis vil reduseres i slutten av planperioden. Ørland kommune, i likhet med landets øvrige kommuner, vil i løpet av kommende år stå ovenfor endringer i befolkningssammensetningen. Det vil bli færre barn og flere eldre, og ressursfordelingen vil måtte tilpasse seg endringer og behov i samfunnet. Ifølge SSB forventes det for barn i barnehagealder en nedgang på nesten 7 prosent fra 2021 til 2031. For barn i grunnskolen forventes en flat utvikling fram mot 2026-27 og en moderat nedgang med om lag 4 % i 2031. For grunnskole og barnehage innebærer endringene i utgiftsbehovet at rammetilskuddet fra staten isolert sett vil bli redusert med henholdsvis 6,9 og 8,2 millioner kroner fram til 2031 (Sluttrapport utredning barnehage- og skolestruktur Ørland kommune).

Helse og omsorg

Befolkningsutviklingen i Ørland kommune viser en økning i de eldste aldersgruppene som vil kreve betydelig flere ressurser til helse- og omsorgstjenestene. I tillegg er det en økning i ressurskrevende tjenester både for barn, unge og voksne. Uansett framtidige teknologiske løsninger og mobilisering av både brukere og pårørende, vil dette være forhold som man ikke kan organisere seg bort fra. Behovet for flere årsverk innen sektoren vil være stort i årene som kommer. Ved siden av dette vil behovet for bedre kompetanse øke enda sterkere. Det blir viktig å finne gode løsninger for hvordan spesielt de eldre bor, slik at brukerne får oppfylt sitt ønske om å bo hjemme med en god tjeneste. Demografien vil være den viktigste drivkraften bak behovet for flere tilbud. For andre tjenester og spesielt for de yngre brukerne, vil demografi ha en mindre relativ betydning. Kommunen er ikke større enn at en form for spesielle forhold vil kunne spille inn. Hva som aksepteres og ønskes som nivå på tjenester til den yngre gruppen er noe som må diskuteres, og som det ikke uten videre finnes normer for.

Når vi også ser på utviklingen i behovet for ansettelser knyttet til kampflybasen og private bedrifter, er det lov til å håpe at utviklingen vil bli mer positiv enn framskrivningene viser. For den eldre delen av befolkningen er det større grunn til å tro at framskrivningen stemmer, da det er mindre mobilitet i denne gruppen.

Felles satsninger 2024

Brukerundersøkelse

I Ørland kommune har vi besluttet at vi har medarbeiderundersøkelse og brukerundersøkelse vært 4. år med intervall på 2 + 2. Det vil si at i 2024 har vi brukerundersøkelse, da det ble gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2022.

Vi ønsker at mottakere av tjenester i Ørland kommune skal oppleve å bli ivaretatt, sett og hørt. Gjennom brukerundersøkelser måler vi deres vurdering av kvalitet på tjenestene våre og kartlegger mulige forbedringsområder. Slik kan vi opprettholde, utvikle og forbedre tjenestene i tråd med vedtatte målsettinger.

En arbeidsgruppe vil jobbe med brukerundersøkelsen i 1. halvår 2024. Kommunestyret vil få resultatet av denne til orientering tidlig høst.

Overordnet internkontroll

Formålet med kommunens internkontrollsystem er at vi gjennom systematisk arbeid skal sikre at:

- Lov og forskriftskrav ivaretas
- Faglig standard og mål oppnås og

- Hindre feil og mangler i kommunens arbeidsprosesser.

Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen, jfr. Kommunelovens § 25-1:

“Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.”*

Arbeidet med kvalitetssystemet og kommunens internkontrollsystem videreføres i 2024. Innarbeiding av gode varslings- og avviksregistreringssystem, samt dokumentasjon av alle prosedyrer og styringsdokument i kvalitetssystemet som er tilgjengelig for alle ansatte blir viktig.

Ifølge årshjulet skal **risikovurderinger** i 2024 planlegges før årsskifte, og gjennomføres innen 2. kvartal 2024. Vi tar vi sikte på å standardisere alle risikovurderinger ved å bruke felles mal og dokumentasjon i fagprogrammet Compilo. Opplæring i gjennomføring av ROS på enhetsnivå fortsetter med mål om at alle enheter har rutiner og prosedyrer i kvalitetssystemet.

Det er fortsatt mange enheter som ikke melder alle sine **avvik** i felles avvikssystem. Arbeidet med å gjøre ansatte og ledere trygg på bruken av felles avvikssystem, vil derfor prioriteres i 2024. Tiltak vil **være opplæring, utarbeidelse av veiledere, ajourhold av tilganger og rapportering.**

Internkontrollmomenter skal i tillegg rapporteres hvert tertial og i årsrapport. Tertialrapportering går fra enhetsleder til kommunalsjef og fra administrasjonen til kommunestyret.

Øvrige opplæringstiltak i 2024

- Utarbeide sjekklister over enhetsleders oppgaver
- Opplæring i ny økonomi- og personalløsning ERP kommune innført i mai 2023
- Opplæring i arkiverings- og dokumenthåndteringssystemet Acos Websak innført i juni 2021
- Opplæring i turnusplanlegging/arbeidstidsplanlegging i løsningen GAT
- HMS - opplæring vold og trusler

Rekrutteringsstrategi

Vi har fått tydelige tilbakemeldinger om at vi kan bli bedre på introduksjon av nyansatte og organisering av praksisplasser for studenter og elever. Vi må også se på hvordan vi møter sommervikarer og tilkallingsvikarer. Mangelfull oppfølging og introduksjon gjelder spesielt innenfor tjenesteområde helse og familie, hvor det er påstartet et arbeid for å forbedre kvaliteten på mottakelse og oppfølging av elever på praksisplass fra vg1 helse og oppvekstfag.

Det er leder på arbeidsplassen som er ansvarlig for god introduksjon og god mottakelse, men de ansatte på avdelinga må også bistå. Vi må gi lederne og arbeidsstedet gode verktøy og støtte i dette arbeidet.

Tiltak i 2024:

- Minimumskrav til introduksjon av nyansatte utarbeides og iverksettes.
- Organisering og innhold av praksisplasser kartlegges og gjennomgås med sikte på å kvalitetssikre kommunens veilederfunksjoner.
- Det igangsettes et prosjekt hvor mentorordninger avklares, herunder ressursinnsats. Som del av prosjektet avklares mulighetene for å delta i KS sitt nettverk for [«Jobbvinner»](#).
- Tett oppfølging av søkere er viktig. Vi må vise interesse og være tett på når vi får søkere eller spørsmål om muligheter for arbeid. Hele rekrutteringsprosessen må derfor gjennomgås for å sikre kvalitet, god informasjonsflyt og avklarte roller og støttefunksjoner i prosessen fra ledig stilling til introduksjon av nyansatt.

Arrangementsstrategi

I møte i Utvalg for strategi og drift (USD) 18.august 2022 ble det diskutert hvordan Ørland kommune skal utføre markedsføringen og hvilken bemanning det er behov for under større arrangement i kommunen. USD vedtok følgende den 18.august 2022: *«Kommunedirektøren får i oppdrag av utvalget å se på saken i samarbeid med Roret om hvilke arrangement kommunen bør delta på, utstyr, materiell, agenda, kommunens bidrag til arrangement og administrativ støtte.»*

Som følge av bestillinga ble det utarbeidet en arrangementsstrategi som ble vedtatt i kommunestyret den 22.06.23.

Arrangementsstrategiens innsatsområder:

- Omdømme: Ørland kommune er en god vertskommune for arrangement. Herunder innsats på merkevare og synliggjøring.
- Organisasjonen Ørland kommune: Ørland kommune er en profesjonell organisasjon, som tilrettelegger og bistår arrangørene på forutsigbare og effektive måter.
- Samarbeid: Ørland kommune er en attraktiv vertskommune, som spiller på lag med arrangørene.

Vi anbefaler at vi **samordner** alle type prosjekt som omhandler profilering av kommunen som bosted og arbeidssted. Det er åpenbart at kommunen, forsvaret og øvrig næringsliv må samarbeide om hvordan vi profilerer kommunen som bosted. Når prosjektene er samordnet detaljplanlegges arbeidet med følgende tiltak:

- Avklare om de regionale samarbeidsprosjektene «Jobb for to» og «Traineeordningen» kan reetableres og brukes i rekrutteringsarbeidet.
- Kartlegging av arrangement hvor vi kan profilere kommunen som attraktivt bosted og jobbmuligheter for partner. Herunder oversikt over ulike jobbmesser e.l. hvor vi kan treffe studenter og elever
- Utvikle hjemmesidene for å profilere
 - Kommunen som attraktivt bosted, jfr. Pkt. 3 i kommunestyrets vedtak sak 23/036.
 - Profilering av stillinger/arbeidssteder. Visuell utforming og valg av kanal for annonsering ut over hjemmesider. Profesjonell bistand. Utvide verktøykassen for billedbruk, men

også korte informasjonsfilmer fra tjenestene linkes til annonser og som er søkbare på kommunens hjemmesider.

- Det bør etableres et fast samarbeidsforum som kan samordne arbeidet med å markedsføre kommunen som bosted og arbeidsmarked.

Lederutviklingsprogram 2023-2024

Det ble startet et lederutviklingsprogram våren 2023 som avsluttes våren 2024. Programmet er obligatorisk for kommunedirektørens ledergruppe og for enhetsledere. Vår samarbeidspartner er KS-Konsulent som bidrar med det faglige innhold, koordinering og gjennomføringen. Formålet med lederutviklingsprogrammet er å øke samfunns- og organisasjonsforståelsen og øke samhandlingen og utvikle bedre personlig lederskap. Vi har fått OU-midler fra KS til gjennomføring av programmet.

Kommunedelplan helse og oppvekst

Helse og oppvekst vil i 2024 fortsette arbeidet med utvikling av kommunedelplanene for tjenesteområdene. Vi er nå inne i fase 2 av dette arbeidet, og skal jobbe ut mål og strategier for satsingsområdene som ble vedtatt våren 2023.

Gjennom høsten 2023 vil det foregå ulike medvirkningsprosesser blant naturlige aktører i dette arbeidet, og våren 2024 vil forslag til mål og strategier komme til politisk behandling. Arbeid med aktuelle temaplaner tilknyttet kommunedelplanene vil pågå gjennom hele planperioden og de politiske utvalgene vil være påkoblet disse prosessene.

Arbeidet i fase 2 foregår parallelt mellom helse og oppvekst og vi er opptatt av å sikre helhet og sammenheng mellom tjenesteområdene våre. Kommunedelplanene blir viktige styringsverktøy for kommende planperiode, og for utvikling av tjenestene inn i en tid hvor helhetlige og koordinerte tjenester blir stadig mer aktuelt for at vi skal kunne løse oppdraget på en god og fremtidsrettet måte.

Overordnet ROS-analyse

Det gjennomføres nå en revidering/ny overordnet ROS-analyse (risiko- og sårbarhetsanalyse) for perioden 2024 – 2028. Den baserer seg på ROS-analysen fra 2020-2024 og ROS Trøndelag 2023.

Følgende tema skal forsterkes:

- Dataangrep på kommunalt nettverk (IKT-/Cyberangrep)
- Rasfare i løs masser (marin leire)
- Evakuering internt i Ørland kommune
- Sikkerhetspolitisk krise/væpnet konflikt
- Pandemi

Kvaliteter i Ørland

I Ørland skal vi snakke sammen, skape livsglede og utvikle mangfold! Dette skal vi gjøre gjennom våre verdier som er tillitsskapende og bærekraftig. Vi skal jobbe for å nå vår ambisjon om klimanøytralitet i 2034.

Etablering

Ørland har attraktive tomter og utbyggere som tilbyr et utvalg av boliger til salgs. Kommunen har startlån for de som er langvarig økonomisk vanskeligstilte.

Barn

Barn og barnefamilier i Ørland har et godt barnehage tilbud med 10 flotte barnehager, alle med svært ulik profil. I Ørland kan vi tilby barnehageplass til alle barn og vi har kapasitet til å ta imot flere.

Vi har 5 barneskoler og 2 ungdomsskoler fordelt i kommunen vår hvor det satses på inkluderende skolemiljø og relasjonsbasert arbeid. Skolene suppleres av en god helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Utdanning

Vi har eget tilbud om voksenopplæring og utdanningstilbud til personer med minoritetsspråklig bakgrunn. Fosen videregående skole har flere utdanningsprogram innen yrkesfag og studieforberedende tilbud. Fosen studiesenter formidler høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning i Fosenregionen.

Arbeidsmarked

Ørland flystasjon er kommunens og regionens største arbeidsplass. I tillegg har vi industriarbeidsplasser innen tekstil og i blå sektor. Vi har også mange bedrifter innen salg og service. Næringslivet i Ørland er variert, og etterspørselen etter kompetent arbeidskraft er økende. Kommunen kan påvirke til nye arbeidsplasser blant annet ved utvikling av næringsareal.

Transport

Vi har gode fergeforbindelser med halvtimes avganger på dagtid mellom Brekstad og Valset. Vi har 8 avganger med hurtigbåt på hverdager til Trondheim. Vi har daglige (unntatt lørdag) flyvninger mellom Ørland og Oslo lufthavn.

Friluftsliv

Ørland kan by på et hav av turmuligheter. Alt fra flotte turløyper til topp turer med spektakulære utsikter mot fjord, åpent hav og skogkledde marker. Vi har mange gapahuker og flotte skiløyper som blir kjørt opp hver vinter. Løypene går gjennom et variert terreng i et fantastisk kystlandskap. Alt dette gjennom et godt samarbeid med frivillige lag og organisasjoner og ildsjeler.

Kultur og idrett

Ørland har et mangfoldig kultur- og idrettsliv for alle, uansett alder og behov. Vi har galleri, museer, kulturhus, konferanselokaler, kulturskole, bibliotek, kino og et svært godt idrettstilbud med flere anlegg. Vi har skøytehall, handballhaller, svømmehaller, fotballbaner og friidrettsbane. Frivilligheten og dugnadsånden står sterkt. Vi har mange og ulike arrangement gjennom året som er godt besøkt.

Natur og historie

I Ørland har vi besøksenter våtmark som tilbyr guidede utflukter og visninger, utstillinger og temakvelder. Her får vi oppdatering om vekster, fugler, insekter og dyr som har tilhold i våtmarksområdene.

Ørland er porten til Trøndelag. Herfra har høvdinge, riddere, tyske okkupanter – og norske soldater kontrollert innseilingen til Trondheimsfjorden i tusener av år. Vi kan se sporene etter historien; kolossale gravhauger, en borg, et enormt kystfort og mye mer.

Alderdom

Vi har en aldrende befolkning i Ørland. Ørland har et variert og omfattende tjenestetilbud fra forebyggende tiltak, tilbud i hjemmet og ulike former for tilbud med heldøgns pleie- og omsorg. Flere sosiale møtesteder er etablert rundt i hele kommunen gjennom mange aktive eldre som er engasjert i frivillig arbeid.

Trygghet

Det er viktig at innbyggerne opplever trygghet og kvalitet i alle kommunens tilbud. Vi har gode tjenester og god service innen legetjenesten, helsestasjon for foreldre og barn, ungdom, gravide, og en god skolehelsetjeneste. Våre nødetater samt en velfungerende kriseberedskap ivaretar samfunnssikkerheten for befolkningen.

Utenforslagsprosjekt

Det er for mange som faller ut av både grunnskole og videregående skole og som ikke kommer inn i arbeidslivet.

Ørland kommune har et større utenforslag enn sammenlignbare kommuner. Oversiktsdokumentet for folkehelse viser dette.

Kommunen har også flere uføre og personer på arbeidsavklaringspenger (ofte grunnet psykisk helse) enn sammenlignbare kommuner, men ikke flere ordinære arbeidsledige.

Det er ønskelig å gjennomføre et 3-årig prosjekt med mål om å redusere utenforslag med kommunen som arbeidsgiver. Prosjektet vil bli ledet av NAV, men med sterk involvering av alle kommunens enheter. Dette med tanke på at noen av de som står utenfor jobb i dag skal ha muligheten til å bli inkludert i et arbeidsliv igjen. Dette vil skje i tett samarbeid med den enkelte mulige arbeidstaker, arbeidsgiver og NAV. Bruk av de statlige virkemidlene i NAV vil være høyaktuell å bruke i denne sammenheng med stor vekt på arbeidstrening, lønnstilskudd, mentor og Trøndelagsmodellen (utdanning). Videre er det på kommunal side et aktivitetskrav knyttet til de under 30 år som mottar økonomisk sosialhjelp. Dette kan også brukes med tanke på utprøving i arbeid. Det skal og må samarbeides tett på oppfølgingstjenesten på Fosen vgs, slik at vi kan komme i kontakt med de som holder på å falle ut/ har falt ut så tidlig som mulig. Her kan man også benytte seg også av de virkemidler oppfølgingstjenesten har.

Vi ser for oss tre hovedspor: Arbeid/utdanning/arbeid og utdanning.

Økonomisk sett legger vi opp til en todeling av summen på to millioner kroner; halvparten til å drive prosjektet og den andre halvparten til lønn til deltagerne. Målsettingen er i utgangspunktet å få 10

personer i arbeid /utdanning per år. Administrasjonen betrakter dette som et innovasjonsprosjekt, slik at det er søkt om og innvilget 0,6 mill kroner i skjønnsmidler fra statsforvalteren. Det vil være en av målsettingene å få dette fra prosjekt over til vanlig drift.

Ved reduksjon av utenforskap får vi to resultat – bedre liv for den enkelte og vi vil få nye flotte arbeidskollegaer innenfor områder med stort behov for arbeidskraft i Ørland kommune som helse og oppvekst spesielt.

Det er i kommuneplanens samfunnsdel utarbeidet tre satsingsområder som viser hva kommunen ønsker å satse på de kommende 12 årene. Hvert av satsingsområdene består av tre mål med tilhørende strategier: • Ørland snakker sammen! • Ørland skaper livsglede! • Ørland utvikler mangfold!

Det som passer inn i dette prosjektet er følgende seks strategier

Ørland snakker sammen – strategi 1B og 2B

Ørland skaper livsglede – strategi 1B og 2A

Ørland utvikler mangfold - strategi 2B og 2D

Som nevnt i første punkt sees dette prosjektet som et av flere satsinger for å oppnå målene i samfunnsplanen.

Målet for prosjektet: minst 10 personer ut i arbeidslivet eller i utdanning pr år i prosjektperioden

Hva trenger de for å komme i jobb – ofte relatert til psykisk helse – behov for samarbeid med kommunal enhet for psyk/rus – RPH. Ørland kommune skal brukes som arbeidsgiver. Det skal opprettes styringsgruppe som vil være kommunedirektørens ledergruppe

Vi ser det som mest hensiktsmessig at prosjektet ledes fra NAV og at prosjektlederen også kommer derfra. Det skal opprettes en prosjektgruppe med representanter fra aktuelle sektorer slik at god forankring blir ivaretatt. Prosjektleder skal både kontakte aktuelle kandidater og følge de fortløpende opp på de enkelte arbeidsplassene. Hensikten med dette er todelt, en for å få en god kontakt med deltagerne og to for å sikre at den enkelte blir løpende fulgt opp på arbeidsplassen, spesielt i en oppstartsfase. Det legges opp til at hele kommuneorganisasjonen inklusiv Roret Ørland kulturforetak KF skal kunne benyttes som arbeidsplass. Hovedområdene antas å være helse og teknisk.

Det skal i forkant av prosjektoppstarten legges ned en del arbeid med i å opprette et rapporteringssystem hvor ønsket informasjon legges inn fortløpende. Dette skal gi en rapportering som vil være en del av det daglig arbeidet og vi får da erfaringsuthenting på et så lavt nivå som mulig. Vi skal da kunne få ut opplysninger om hva som gir effekt og bruke det fortløpende i det videre arbeidet.

Arbeidet skal være lønnet ut i fra det volum/timer det er arbeidet.

Det kan også være en blanding av lønnet arbeid og sosialhjelp, men ikke avregning krone mot krone. Det skal vise seg at det lønner seg å arbeide.

Økonomiske forutsetninger

- Det er benyttet inntektsanslag fra statsbudsjettet for 2024 og KS sine beregninger for perioden 2025 -2027
- Renteutvikling i hht Norges Bank
- Avdrag er lagt på minimumsavdrag
- Det er lagt inn forventede demografikostnader på helse fra 2025. Endringen i demografi ligger innbakt i overføringen fra staten for 2024.
- Det er lagt inn eiendomsskatt for hele kommunen fra 2024 med 1 promille og opp til 2 promille i 2025 og videre opp til 3 promille i 2026 og 4 promille i 2027
- Havbruksfondet er lagt flatt i perioden med utgangspunkt tildelingene de seneste årene. Vi har ikke mottatt årets tildeling enda og har derfor intet ferskt sammenligningsgrunnlag.
- Det er lagt inn produksjonsavgift fra vindmøller ut ifra oppgitt sats og antatt produksjon.
- Ingen vesentlige endringer i fordelingen mellom enhetene.
- Gjennomføring av et økonomiprojekt i første kvartal 2024 for varig å redusere kostnadene/kostnadsnivået.

Bevilgningsoversikt drift – kommunedirektørens forslag

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Revidert	Budsjett 2024	Økonomiplan								
			budsjett 2023		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Skatt på inntekt og formue	317 177	308 378	304 078	327 809	320 649	320 649	320 649	320 649	320 649	320 649	320 649	320 649	320 649
Rammetilskudd	416 089	426 843	439 845	468 549	481 803	488 039	499 164	504 364	510 274	517 084	525 114	535 304	541 904
Eiendomsskatt Energi	12 163	8 780	8 780	9 280	9 280	9 280	9 280	9 280	9 280	9 280	9 280	9 280	9 280
Eiendomsskatt bolig/fritidsbolig	0	0	0	8 000	16 000	24 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
Bru Storfosna/tilskudd fylkeskommunen	3 780	0	0										
Andre generelle statstilskudd	1 940	1 850	1 850	1 750	1 650	1 550	1 450	1 350	1 250	1 150	1 050	950	850
Sum generelle driftsinntekter	751 149	745 851	754 553	815 388	829 381	843 518	862 542	867 642	873 452	880 162	888 092	898 182	904 682
Sum bevilgninger drift, netto	678 619	656 654	678 357	705 720	693 383	698 313	707 223	713 023	718 333	725 743	733 173	743 963	749 963
Sum netto driftsutgifter	678 619	656 654	678 357	705 720	693 383	698 313	707 223	713 023	718 333	725 743	733 173	743 963	749 963
Brutto driftsresultat	72 530	89 197	76 196	109 668	135 998	145 205	155 319	154 619	155 119	154 419	154 919	154 219	154 719
Renteinntekter	14 244	9 100	15 100	15 500	15 000	14 000	13 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Utbytte (FosenKraft og TrønderEnergi)	17 512	18 000	14 200	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500
Renteutgifter	50 418	82 005	90 005	96 100	100 700	108 437	108 664	105 854	107 508	108 003	107 178	106 389	105 527
Avdrag på lån	64 983	66 500	66 500	66 500	68 500	69 400	71 600	71 000	71 400	72 200	71 000	71 000	71 000
Netto finansinntekter/-utgifter	83 645	121 405	127 205	129 600	136 700	146 337	149 764	147 354	149 408	150 703	148 678	147 889	147 027
Motpost avskrivninger													
Netto driftsresultat	-11 115	-32 209	-51 009	-19 932	-702	-1 132	5 555	7 265	5 711	3 716	6 241	6 330	7 692
Til dekning av akkumulert merforbruk													
Til ubundne avsetninger	14 021						5 555		5 711	3 716	6 241	6 330	7 692
Til bundne avsetninger	6 527												
Overføring investering								29 000					
Bruk av tidl. års mindreforbruk													
Bruk av ubundne avsetninger		-32 209	-51 009	-19 932	-702	-1 132		-21 735					
Bruk av bundne avsetninger	-9 433												
Netto avsetninger	11 115	-32 209	-51 009	-19 932	-702	-1 132	5 555	7 265	5 711	3 716	6 241	6 330	7 692
Framført til inndekning senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift – kommunestyrets vedtak

	Regnskap		Revidert		Økonomiplan		
	2022	Budsjett 2023	budsjett 2023	Budsjett 2024	2025	2026	2027
Skatt på inntekt og formue	317 177	308 378	304 078	328 809	320 649	320 649	320 649
Rammetilskudd	416 089	426 843	439 845	468 549	481 803	488 039	499 164
Eiendomsskatt Energi	12 163	8 780	8 780	9 280	9 280	9 280	9 280
Eiendomsskatt bolig/fritidsbolig	0	0	0		8 000	16 000	24 000
Bru Storfosna/tilskudd fylkeskommunen	3 780	0	0				
Andre generelle statstilskudd	1 940	1 850	1 850	1 750	1 650	1 550	1 450
Sum generelle driftsinntekter	751 149	745 851	754 553	808 388	821 381	835 518	854 542
Sum bevilgninger drift, netto	678 619	656 654	678 357	707 820	686 883	691 813	700 723
Sum netto driftsutgifter	678 619	656 654	678 357	707 820	686 883	691 813	700 723
Brutto driftsresultat	72 530	89 197	76 196	100 568	134 498	143 705	153 819
Renteinntekter	14 244	9 100	15 100	15 500	15 000	14 000	13 000
Utbytte (FosenKraft og TrønderEnergi)	17 512	18 000	14 200	17 500	17 500	17 500	17 500
Renteutgifter	50 418	82 005	90 005	96 100	100 700	108 437	108 664
Avdrag på lån	64 983	66 500	66 500	66 500	68 500	69 400	71 600
Netto finansinntekter/-utgifter	83 645	121 405	127 205	129 600	136 700	146 337	149 764
Motpost avskrivninger							
Netto driftsresultat	-11 115	-32 209	-51 009	-29 032	-2 202	-2 632	4 055
Til dekning av akkumulert merforbruk							
Til ubundne avsetninger	14 021						4 055
Til bundne avsetninger	6527						
Overføring investering							
Bruk av tidl. års mindreforbruk							
Bruk av ubundne avsetninger		-32 209	-51 009	-29 032	-2 202	-2 632	
Bruk av bundne avsetninger	-9433						
Netto avsetninger	11 115	-32 209	-51 009	-29 032	-2 202	-2 632	4 055
Framført til inndekning senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Driftsoversikt pr enhet (gammelt oppsett) – kommunedirektørens forslag

	Ekskl avskr.		Revidert	Budsjett 2024	Økonomiplan								
	Regnskap	Budsjett	budsjett		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
	2022	2023	2023										
Politiske styring, råd og utvalg	5 499	5 847	5 997	7 553	6 953	7 553	6 953	7 553	6 953	7 553	6 953	7 553	6 953
Kommunedirektør	2 096	2 454	2 467	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565
Organisasjon og utvikling	31 668	33 370	34 186	34 033	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946
Helse og familie	265 817	266 263	272 588	297 995	288 686	294 916	306 026	311 226	317 136	323 946	331 976	342 166	348 766
Oppvekst og utdanning	278 448	273 393	276 911	293 910	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415
Kultur, NAV, overføring kirke	35 640	33 878	35 394	36 810	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045
Utenforslagsprosjekt				1 400	1 500	1 600							
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	82 254	77 202	86 356	87 863	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082
Selvkostområdet (vann og avløp)	-22 874	-31 618	-31 535	-37 782	-39 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782
Lønnsvekst 2023						0	0	0	0	0	0	0	0
Økonomiavdeling/diverse	24 727	7 565	7 693	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973
Sum	703 275	668 354	690 057	732 320	711 383	716 313	725 223	731 023	736 333	743 743	751 173	761 963	767 963
Tilleggsbevilgning													
Eiendomsskatt taksering mm	764	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Øvrig	591												
Premieavvik	-11 545	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Havbruksfond/produksjonsavgift	-14 466	-3 700	-3 700	-18 600	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
SUM	-24 656	-11 700	-11 700	-26 600	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Sum kostnader	678 619	656 654	678 357	705 720	693 383	698 313	707 223	713 023	718 333	725 743	733 173	743 963	749 963
Sum bevilgning drift	678 619	656 654	678 357	705 720	693 383	698 313	707 223	713 023	718 333	725 743	733 173	743 963	749 963

Driftsoversikt pr enhet (gammelt oppsett) – kommunestyrets vedtak

	Ekskl avskr.		Revidert				
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2022	2023	2023	2024	2025	2026	2027
Politiske styring, råd og utvalg	5 499	5 847	5 997	7 553	6 953	7 553	6 953
Kommunedirektør	2 096	2 454	2 467	2 565	2 565	2 565	2 565
Organisasjon og utvikling	31 668	33 370	34 186	34 033	33 946	33 946	33 946
Helse og familie	265 817	266 263	272 588	301 515	292 206	298 436	309 546
Oppvekst og utdanning	278 448	273 393	276 911	303 010	296 515	296 515	296 515
Kultur, NAV, overføring kirke	35 640	33 878	35 394	36 910	36 145	36 145	36 145
Utenforslags-prosjekt				1 400	1 500	1 600	
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	82 254	77 202	86 356	88 613	86 832	86 832	86 832
Selvkostområdet (vann og avløp)	-22 874	-31 618	-31 535	-37 782	-39 782	-41 782	-41 782
Lønnsvekst 2023						0	0
Økonomiavdeling/diverse	24 727	7 565	7 693	7 973	7 973	7 973	7 973
Sum	703 275	668 354	690 057	745 790	724 853	729 783	738 693
Tilleggsbevilgning							
Eiendomsskatt taksering mm	764	500	500	500	500	500	500
Øvrig	591						
Premieavvik	-11 545	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Havbruksfond/produksjonsavgift	-14 466	-3 700	-3 700	-29 970	-29 970	-29 970	-29 970
SUM	-24 656	-11 700	-11 700	-37 970	-37 970	-37 970	-37 970
Sum kostnader	678 619	656 654	678 357	707 820	686 883	691 813	700 723
Sum bevilgning drift	678 619	656 654	678 357	707 820	686 883	691 813	700 723

Driftsoversikt pr enhet (nytt oppsett) – kommunedirektørens forslag

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Revidert		Økonomiplan								
			budsjett 2023	Budsjett 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Politiske styring, råd og utvalg	5 499	5 847	5 997	7 553	6 953	7 553	6 953	7 553	6 953	7 553	6 953	7 553	6 953
Netto avsetning og bruk av fond													
Sum Politiske styring, råd og utvalg	5 499	5 847	5 997	7 553	6 953	7 553	6 953	7 553	6 953	7 553	6 953	7 553	6 953
Kommunedirektør	2 096	2 454	2 467	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565
Netto avsetning og bruk av fond													
Sum Kommunedirektør	2 096	2 454	2 467	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565
Organisasjon og utvikling	33 651	33 702	34 718	34 565	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946
Netto avsetning og bruk av fond	-1 983	-332	-532	-532									
Sum Organisasjon og utvikling	31 668	33 370	34 186	34 033	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946	33 946
Helse og familie	266 565	275 853	282 180	303 820	288 686	294 916	306 026	311 226	317 136	323 946	331 976	342 166	348 766
Netto avsetning og bruk av fond	-747	-9 591	-9 592	-5 825									
Sum Helse og familie	265 818	266 262	272 588	297 995	288 686	294 916	306 026	311 226	317 136	323 946	331 976	342 166	348 766
Oppvekst og utdanning	265 317	282 235	285 875	294 742	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415
Netto avsetning og bruk av fond	13 135	-8 842	-8 964	-832									
Sum Oppvekst og utdanning	278 452	273 393	276 911	293 910	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415	287 415
Kultur, NAV, overføring kirke	35 725	35 353	36 747	38 276	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045
Netto avsetning og bruk av fond	-85	-1 475	-1 353	-1 466									
Sum Kultur, NAV, overføring kirke	35 640	33 878	35 394	36 810	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045	36 045
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	82 254	82 887	91 839	92 557	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082
Netto avsetning og bruk av fond		-5 683	-5 483	-4 694									
Sum Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	82 254	77 204	86 356	87 863	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082	86 082
Selvkostområdet (vann og avløp)	-22 874	-24 982	-24 899	-29 749	-39 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782
Netto avsetning og bruk av fond		-6 636	-6 636	-8 033									
Sum Selvkostområdet (vann og avløp)	-22 874	-31 618	-31 535	-37 782	-39 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782	-41 782
Økonomiavdeling/diverse	24 727	7 565	7 693	8 309	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973
Netto avsetning og bruk av fond				-336									
Sum Økonomiavdeling/diverse	24 727	7 565	7 693	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973	7 973

Driftsoversikt pr enhet (nytt oppsett) – kommunestyrets vedtak

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Revidert		Økonomiplan		
			budsjett 2023	Budsjett 2024	2025	2026	2027
Politiske styring, råd og utvalg	5 499	5 847	5 997	7 553	6 953	7 553	6 953
Netto avsetning og bruk av fond							
Sum Politiske styring, råd og utvalg	5 499	5 847	5 997	7 553	6 953	7 553	6 953
Kommunedirektør	2 096	2 454	2 467	2 565	2 565	2 565	2 565
Netto avsetning og bruk av fond							
Sum Kommunedirektør	2 096	2 454	2 467	2 565	2 565	2 565	2 565
Organisasjon og utvikling	33 651	33 702	34 718	34 565	33 946	33 946	33 946
Netto avsetning og bruk av fond	-1 983	-332	-532	-532			
Sum Organisasjon og utvikling	31 668	33 370	34 186	34 033	33 946	33 946	33 946
Helse og familie	266 565	275 853	282 180	307 340	292 206	298 436	309 546
Netto avsetning og bruk av fond	-747	-9 591	-9 592	-5 825			
Sum Helse og familie	265 818	266 262	272 588	301 515	292 206	298 436	309 546
Oppvekst og utdanning	265 317	282 235	285 875	303 842	296 515	296 515	296 515
Netto avsetning og bruk av fond	13 135	-8 842	-8 964	-832			
Sum Oppvekst og utdanning	278 452	273 393	276 911	303 010	296 515	296 515	296 515
Kultur, NAV, overføring kirke	35 725	35 353	36 747	38 376	36 145	36 145	36 145
Netto avsetning og bruk av fond	-85	-1 475	-1 353	-1 466			
Sum Kultur, NAV, overføring kirke	35 640	33 878	35 394	36 910	36 145	36 145	36 145
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	82 254	82 887	91 839	93 307	86 832	86 832	86 832
Netto avsetning og bruk av fond		-5 683	-5 483	-4 694			
Sum Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	82 254	77 204	86 356	88 613	86 832	86 832	86 832
Selvkostområdet (vann og avløp)	-22 874	-24 982	-24 899	-29 749	-39 782	-41 782	-41 782
Netto avsetning og bruk av fond		-6 636	-6 636	-8 033			
Sum Selvkostområdet (vann og avløp)	-22 874	-31 618	-31 535	-37 782	-39 782	-41 782	-41 782
Økonomiavdeling/diverse	24 727	7 565	7 693	8 309	7 973	7 973	7 973
Netto avsetning og bruk av fond				-336			
Sum Økonomiavdeling/diverse	24 727	7 565	7 693	7 973	7 973	7 973	7 973

Bruk og beholdning av fond

Kommunedirektørens forslag

Fond - disposisjonsfond	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Revidert	Budsjett	Økonomiplan								
			budsjett 2023	Budsjett 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
IB 1/1			124 683	73 674	53 742	53 040	51 908	57 463	35 728	35 728	35 728	35 728	35 728
Avsetning						0	5 555						
Bruk			-51 009	-19 932	-702	-1 132	0	-21 735	0	0	0	0	0
UB 31/12			73 674	53 742	53 040	51 908	57 463	35 728	35 728	35 728	35 728	35 728	35 728
Måltall rentesikring (2% av renteutsatt gjeld)		Maks		28 024	31 020	37 752	37 646	38 328	40 346	40 492	39 670	38 876	38 066
Måltall rentesikring (1% av renteutsatt gjeld)		Min		14 012	15 510	18 876	18 823	19 164	20 173	20 246	19 835	19 438	19 033
Måltall ordinært fond (5% av driftsinntekter)		Minst	37 728	40 769	41 469	42 176	43 127	43 382	43 673	44 008	44 405	44 909	45 234
Minimum fond				54 781	56 979	61 052	61 950	62 546	63 846	64 254	64 240	64 347	64 267
Kan benyttes				-1 039	-3 939	-9 144	-4 487	-26 818	-28 118	-28 526	-28 512	-28 619	-28 539

Etter kommunestyrets vedtak

Fond - disposisjonsfond	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
			budsjett 2023	Budsjett 2024	2025	2026	2027
IB 1/1			124 683	73 674	44 642	42 440	39 808
Avsetning						0	4 055
Bruk			-51 009	-29 032	-2 202	-2 632	0
UB 31/12			73 674	44 642	42 440	39 808	43 863
Måltall rentesikring (2% av renteutsatt gjeld)		Maks		28 024	31 020	37 752	37 646
Måltall rentesikring (1% av renteutsatt gjeld)		Min		14 012	15 510	18 876	18 823
Måltall ordinært fond (5% av driftsinntekter)		Minst	37 728	40 419	41 069	41 776	42 727
Minimum fond				54 431	56 579	60 652	61 550
Kan benyttes				-9 789	-14 139	-20 844	-17 687

Klima og energibruk

Kommunene spiller en sentral rolle i arbeidet med reduksjon av klimagassutslippene og med tilpasning til endringer som skyldes for store klimagassutslipp over tid. De nasjonale målene i klimaarbeidet er (hentet fra Meld. St. 13 (2021-2022) *Klimaplan for 2021-2030*):

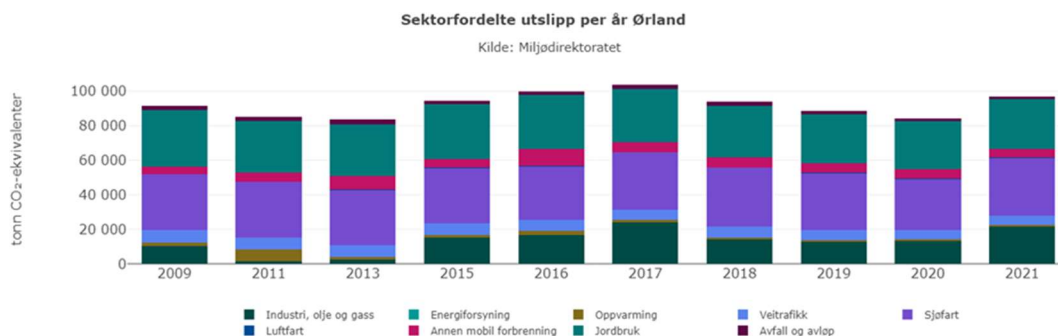
- Redusere klimagassutslippene med 50-55% innen 2030 sammenliknet med utslippsnivået i 1990.
- Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050, noe som blant annet innebærer at klimagassutslippene skal reduseres i størrelsesordenen 90-95% sammenlignet med utslippsnivået i 1990.
- Innen 2030 skal Norge være klimanøytralt.
- Utslippene i ikke-kvotepiktig sektor (transport, bygg, jordbruk og avfall) skal reduseres med 40 % innen 2030, sammenlignet med 2005-nivå.

I tillegg til tallfestede mål for klimaarbeidet er det også satt mål om klimatilpasning av samfunnet. Manglende tilpasning til et endret klima kan medføre økonomiske utfordringer knyttet til de tre risikokategoriene fysisk risiko (kostnader knyttet til konsekvenser av eksempelvis flom skred og havnivåstigning), ansvarsrisiko (erstatningskostnader som følge av forannevnte konsekvenser) og overgangsrisiko (økte kostnader eller verditap grunnet planlegging og investeringer som ikke er tilstrekkelig framtidsrettet).

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging tar utgangspunkt i ovennevnte klimamål og legger konkrete føringer for kommunens arbeid. Gjennom sin rolle som arealplanlegger, innkjøper og infrastrukturansvarlig har kommunen stor påvirkningskraft når det kommer til arbeidet med klimatilpasning og klimagassreduksjon.

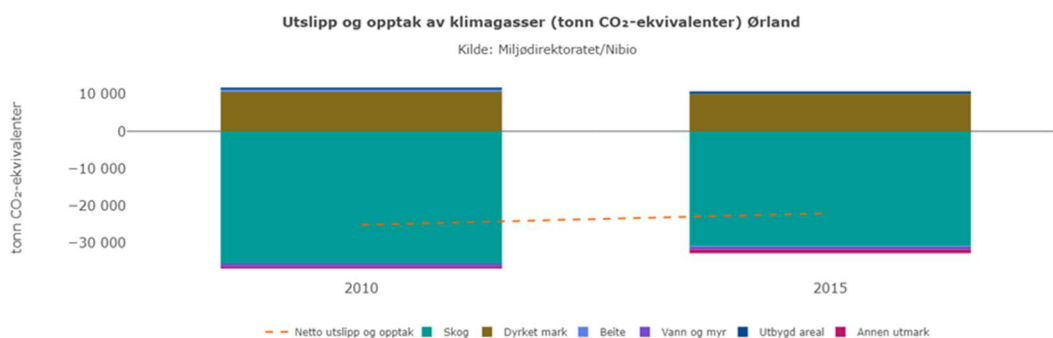
Kommunestyret i Ørland vedtok ny kommuneplanens samfunnsdel i januar 2023 (sak 23/004). I denne ble «Ørland 2034 er klimanøytral» valgt som overordnet prinsipp. Dermed har Ørland kommune tatt et viktig steg i retning av omstilling og oppnåelse av både nasjonale og internasjonale mål. I samfunnsdelen legges det vekt på at Ørland skal gå foran, være innovativ og se hvordan klimanøytralitet kan oppnås i en distriktskommune. Det er videre trukket fram at kompetansen i hele organisasjonen skal økes slik at det kan stilles ambisiøse klimakrav og tas i bruk klimagassreducerende løsninger i alle ledd av kommunens virksomhet. Gjennom formidling, kompetanseheving og forpliktende samarbeid skal kommunen være en motivator for grønn omstilling blant innbyggere, nasjonale og regionale myndigheter, Forsvaret, samt næringsliv og andre lokale aktører.

Operasjonalisering og konkretisering av målene og strategiene fra samfunnsdelen skal skje i klima- og miljøplanen, som ble vedtatt igangsatt av kommunestyret i juni 2023 (sak 23/078). I den medfølgende handlingsdelen til klima- og miljøplanen vil kommunen identifisere og avklare hvilke tiltak og virkemidler som kan iverksettes og benyttes for å redusere klimagassutslipp, og tilpasse samfunnet til klimaendringene.

Figur 1. Sektorfordelte klimagassutslipp per år fra Ørland kommune. Hentet fra <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-kommuner/?area=738§or=-2>

Utslippoversikten i figur 1 over viser direkte, fysiske utslipp som skjer innenfor Ørland kommunes geografiske grense. Som en utpreget kyst- og distriktskommune er det naturlig at størsteparten av utslippene er knyttet til sjøfart og jordbruk. I tillegg medfører spredt bosetning behov for veitrafikk og de utslipp som det fører med seg. For å få et helhetlig bilde av klimagassutslippene i en kommune må også opptak av klimagasser tas med i klimaregnskapet. Figur 2 under viser fordelingen av utslipp og opptak av klimagasser fra sektoren «skog og annen arealbruk». Opptakene som kommer frem av denne figuren viser ikke alle opptak av klimagasser som foregår i Ørland kommune, opptak av karbon til marin vegetasjon, og havbunn er eksempelvis ikke inkludert i disse dataene. For å jobbe mot målrettet mot klimanøytralitetsmålet er det nødvendig med en samlet og oppdatert oversikt over alle utslipp og opptak av klimagasser i kommunen. Kommunedelplanen for klima og miljø skal inneholde en avgrensning av klimaregnskapets omfang. Videre vil utarbeidelse av klimabudsjett tydeliggjøre hvordan ulike fremtidige tiltak og budsjettvedtak påvirker det totale klimagassutslippet fra kommunen.

Figur 2. Utslipp og opptak av klimagasser per år i Ørland kommune for sektoren "skog og annen arealbruk". Hentet fra <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-arealbruk-kommuner/?area=738§or=-3>

Fra arbeidet med økonomiplanen ble det for klimaarbeidet i kommunen valgt å fokusere på to av samfunnsdelens strategier under klimanøytralitetsprinsippet:

- B. Øke kompetansen i hele organisasjonen slik at vi kan stille ambisiøse klimakrav og ta i bruk klimagassreducerende løsninger i kommunale tjenester og prosjekt.
- D. Samarbeide med Forsvaret, nasjonale og regionale myndigheter, forskningssamfunn, næringsliv og andre lokale aktører om kutt i klimagassutslipp og andre tiltak for å nå kommunens mål om klimanøytralitet.

Når det kommer til kommunens arbeid med reduksjon av klimagassutslipp er det i budsjettet lagt vekt på tiltak som bildeling og etablering av kildesorteringsordning i alle kommunale bygg. Videre er det planlagt at det i forbindelse med ny anbudsrunde for kommunens kjøretøy skal vurderes om elektrifisering av kjøretøyparken er riktig vei å gå. Når det kommer til energibruk i kommunale bygg er det satt et mål om å redusere energibruken med 0,5 GWh/år de kommende årene. I tillegg er det tatt utgangspunkt i at man i årene som kommer skal se på muligheten for installering av solcelleanlegg på utvalgte kommunale bygg.

Miljø og naturmangfold

Nasjonale mål om bærekraftig utvikling, at forurensning ikke skal medføre skade på helse og miljø, at avfallsmengdene skal reduseres og materialgjenvinningen skal øke ligger til grunn for kommunens arbeid innenfor miljø. Kommuneplanens samfunnsdel legger også føringer for hvordan kommunen håndterer saker som omhandler miljøet, særlig er følgende strategier under målet «Ørland har et bærekraftig og mangfoldig næringsliv og arbeidsmarked i hele kommunen» viktige i denne sammenheng:

3B: Ivareta og begrense nedbygging, fragmentering og forurensning av viktige kultur- og naturlandskap, samt landbruks-, friluftsløv- og reinbeiteområder.

3C: Bevare naturmangfold og økosystemer gjennom kunnskaps- og kompetanseutvikling, forvaltning og formidling.

Kommunens arbeid med forhindring og reduksjon av forsøpling, forurensning og -spredning skjer i all hovedsak gjennom myndighetsutøvelse, på de områdene hvor kommunen har delegert myndighet etter forurensningslovverket. På dette feltet har økte ressurser bidratt til bedre oppfølging. Den tidligere nevnte klima- og miljøplanen vil for miljøfeltet inneholde en avklaring av aktuelle virkemidler kommunen kan ta i bruk for å begrense nedbygging, fragmentering og forurensning. I tillegg kan planens handlingsdel medføre en avklaring av hvilke tiltak kommunen selv kan iverksette.

For å nå målet som følger av EUs vanndirektiv om at alle vannforekomster skal ha god kjemisk og økologisk tilstand arbeider kommunen for å redusere forurensning og fysiske inngrep i bekker, elver, innsjøer og kystområder. I denne sammenheng er videreføring av samarbeidet i Nordre Fosen vannområde viktig. Spredt avløp og avrenning fra landbruk utgjør i dag størst påvirkning på Ørlands vannforekomster. Kommunens landbruksavdeling har økonomiske virkemidler for å forhindre og redusere forurensning fra landbruksavrenning. Arbeidet med opprydding i spredte avløp har kommunen blitt pålagt gjennom nasjonale føringer. Dette arbeidet er intensivert i 2023 og vil få enda større fokus i årene som kommer.

Når det kommer til naturmangfold i kommunen, er ovennevnte strategi 3C utgangspunktet for det løpende arbeidet med å ivareta og sikre den varierte naturen i kommunen. Utarbeidelse av en kommunedelplan for naturmangfold skal bidra til å oppdatere og utvide kunnskapsgrunnlaget som kommunen allerede har for naturmangfoldet i Ørland. Videre skal naturmangfoldplanen identifisere aktuelle tiltak som kan igangsettes for å ivareta og bedre tilstanden til naturmangfold.

Organisasjon og utvikling

	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
	2022	2023	budsjett 2023		2024	2025	2026
Politisk styring, råd og utvalg	5 499	5 846	5 997	7 553	6 953	7 553	6 953
Organisasjon	4 724	7 586	8 204	7 699	7 699	7 699	7 699
Digitalisering og IKT	12 314	10 794	10 813	11 691	11 691	11 691	11 691
Personaltjenesten	8 070	7 122	7 143	6 464	6 464	6 464	6 464
Dokumentforvaltning	6 560	7 869	8 026	8 266	8 266	8 266	8 266
Økonomiprojekt				-87	-174	-174	-174
Organisasjon og utvikling	37 167	39 217	40 183	41 586	40 899	41 499	40 899

Hovedprioriteringen for organisasjon og utvikling er å bistå enhetene i å forstå og håndtere de endringene og omstillingsbehov som vil komme som følge av en bølge av nye teknologier og økt fokus på samskaping som arbeidsform i offentlig sektor.

Kommunen må utvikle en evne til å forutse og forstå hvordan dette, og bærekraftstenkning i samfunnet for øvrig, vil påvirke hvordan det kommunale tjenestetilbudet må utvikles for å være i tråd med samfunnets forventninger.

En viktig forutsetning for å lykkes med nødvendig omstilling er at kommunens ansatte bidrar med forslag til løsninger og gjennomføring av endringene i praksis, samtidig som tjenesteproduksjonen opprettholdes. For å få til dette må mange forutsetninger være på plass i organisasjonen, når det gjelder ledelse, arbeidsmiljø og kompetanse.

Digitalisering og bredbånds satsning

Digitaliseringsdirektoratet definerer digital transformasjon som “en prosess der virksomheten endrer hvordan den utfører sine oppgaver, tilbyr bedre tjenester, jobber mer effektivt eller skaper helt nye tjenester hvor brukerfokus og brukeropplevelsen er selve kjernen i endringen og at denne baserer seg på utnyttelse av digital teknologi”.

Digitaliseringsrundskrivet er en sammenstilling av pålegg og anbefalinger vedrørende digitalisering i offentlig sektor. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ansvaret for rundskrivet, som gir et helhetlig bilde av hvilke føringer som gjelder for etatenes arbeid med digitalisering i kommunen.

[Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019 - 2025](#)

Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitetstøking i samfunnet. Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet.

Kompetanse og lærlinger

I henhold til Hovedtariffavtalen for kommunesektoren har arbeidsgiver ansvar for å:
«kartlegge de ansattes kompetanse og analysere kommunens kompetansebehov.

Riktig og relevant kompetanse er avgjørende for at medarbeiderne til enhver tid er best mulig rustet til å utføre sine oppgaver og sikrer kommunene kvalitet i tjenestene, effektiv ressursutnyttelse og godt omdømme som en attraktiv arbeidsplass.

En bevisst, systematisk og strategisk satsing på kompetanse er viktig for at kommunene skal lykkes både som samfunnsutvikler og som velferdsprodusent (KS).

Det er anslått at det vil være stor mangel på arbeidskraft i årene som kommer. Gjennom ulike rekrutteringstiltak ved behov for kompetanse har vi opplevd å få liten eller ingen respons fra eksterne søkere. Slik kjenner vi allerede rekrutteringsutfordringene og kompetanseutfordringene «på kroppen» i det daglige arbeidet

Kommunen består av kompetanseintensive arbeidsplasser, og omstilling og utvikling av egne ansatte vil derfor være viktig for å dekke vårt fremtidige kompetansebehov. KS beskriver at omstilling og kompetanseutvikling av egne ansatte vil være den viktigste strategien for å dekke framtidens kompetansebehov. En helhetlig organisasjonspolitikk må følges opp med en tydelig kompetansestrategi.

Systematisk kompetanseutvikling forutsetter hensiktsmessig styring og ledelse. For å utvikle ansattes og virksomhetens kompetanse, fordres bevisst tenkning og handling rundt tiltak som skal heve sektorens og kommunens kompetanse. Arbeid med kompetanseutvikling er en kontinuerlig og langsiktig prosess med definerte mål, og det vil komme klart frem i vår kompetansestrategi.

Kompetansestrategien skal beskrive hvordan kommune skal sikre kompetansebehovene. Strategien skal beskrive prioriterte satsingsområder og i hvilken grad og hvordan kommunen skal satse på kompetanse gjennom tiltak for henholdsvis:

Personaltjenesten

Personaltjeneste består av 3 årsverk fordelt på 4 personer. Innenfor budsjetttrammene til personaltjenesten har vi også utgifter til lønnskjøring som utføres av Fosen lønn, lovpålagt bedriftshelsetjeneste, frikjøpte tillitsvalgte, lønn til lærlinger og tverrsektorielle opplæringstiltak.

Personaltjenesten hovedoppgaver og prioriteringer 2024:

Personaltjenesten utfører oppgaver for enhetsledere og kommunedirektørens ledergruppe og bistår med råd, veiledning og deltakelse i forhandlinger og drøftingsmøter. Blant annet innen områder som rekruttering, lønnsfastsettelse/arbeidsavtaler, forhandlinger, sykefraværsoppfølging/hms-arbeidet/pensjon, disiplinærsaker, fortolkning av lov/avtaleverk med flere. Denne støttefunksjonen er viktig for å avlaste lederne, men også for å innarbeide felles kultur og praksis i enhetenes personalarbeid.

Prioriteringer personaltjenesten 2024:

- Koordinere arbeidet med kvalitet i tjenesten - heltidskultur og innholdet i heltidserklæringen slik at hele kommunen når målet om 70 % heltid, samt har en kultur for heltidsarbeid.
- Nærværs- og sykefraværsarbeidet skal prioriteres, «sunne» arbeidsmiljø videreføres som en satsning. Det viktigste arbeidet skjer på enhetene, men personaltjenesten skal bistå med rådgivning, opplæringstiltak og bistand i ulike arbeidsmiljøprosjekt gjennom Ressursgruppa.
- Arbeidet med en kompetansestrategi og kompetanseplan videreføres.
- Arbeidet med kvalitetssystem, og kommunens internkontrollsystem videreføres.
- Innarbeiding av gode varslings- og avviksregistreringssystem, samt dokumentasjon av alle prosedyrer og styringsdokument i kvalitetssystemet/ansatteportalen
- Bistå og veilede andre ledere i prosesser knyttet til personalsaker

IKT

IKT tjenesten er kommunens lokale driftsavdeling for nettverk og IKT utstyr. Enheten består av 4 medarbeidere. De jobber opp mot alle enheter og ansatte. De er knyttet tett opp til Fosen IKT som er ansvarlig for driften av kommunens systemer.

Kommunen har i denne enheten 20 % stillingsressurs knyttet til rollen som personvernombud.

Digitaliseringsstrategi og mål for Fosen

«Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet. Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet. Digital transformasjon betyr å endre de grunnleggende måtene virksomhetene løser oppgavene på ved hjelp av teknologi. Det innebærer at virksomhetene gjennomgår radikale endringer med mål om bedre brukeropplevelser og smartere og mer effektiv oppgaveløsning. En slik tilnærming kan føre til at organisasjonen må endres, ansvar flyttes, regelverket skrives om, eller prosesser designes på nytt. Dette handler like mye om endringsledelse, kompetanse- og utviklingsutvikling, forvaltningspolitikk og forvaltningsutvikling som teknologi.»

Mål:

1. Ørland kommune skal implementere nasjonale felleskomponenter i det tempoet de blir tilgjengelig.
2. Ørland kommune skal ha en-til-en relasjon med hver enkelt innbygger gjennom alle livets faser.
3. Tjenestene skal finne innbyggerne, ikke motsatt.
4. Ansatte kan utføre alt administrativt arbeid digitalt uavhengig av sted.
5. Elever kan gjennomføre all undervisning digitalt uavhengig av sted.

Prioritering for Ørland IKT 2024

- Administrere og koordinere; mobiltelefoniløsning, investeringsprosjekt og utbygging av nettverksstruktur
- Jobbe aktivt for å tilrettelegge for utbygging innen mobil, fiber-/bredbåndsområdet
- Ha en aktiv tilnærming og arbeide målrettet for bedre kunnskap og bevissthet i forhold til informasjonssikkerhet og GDPR
- Være ajour med helpdesk saker til enhver tid (system for håndtering av IKT-henvendelser)

Dokumentforvaltningen

Dokumentforvaltningen består av 10 faste ansatte med totalt 9,3 årsverk. Enheten har ansvaret for flere fagområder og ivaretar mange ulike interne og eksterne oppgaver, funksjoner og tjenester innenfor sitt ansvarsområde.

Dokumentforvaltningen har stort fokus på elementer som åpenhet, innsyn og offentlighet. Enheten bidra til positiv omdømmebygging, er med å skape en felles organisasjonskultur, utarbeider og utvikler felles rutiner for Ørland kommune. Gjennom sitt arbeid ivareta kommunens lovpålagte oppgaver og dokumentforvaltning, samt kvalitetssikre og utvikle systemer og prosesser.

Dokumentforvaltningen vil fortsette å være en aktiv medspiller og bidragsyter for å ivareta det regionale Fosen-samarbeidet med felles utvikling av strategier, kommunikasjonsplattformer, systemer, rutiner og digitale prosesser.

Mål og prioriteringer i 2024

- Stabil drift av enhetens oppgaver innenfor arkiv, kommunikasjon og politisk støttearbeid. Spesielt fokus på;
- Gjennomføre opplæring for alle enheter i bruk av kommunens Arkivplan (Dokumentforvaltningsplan)
- Innføre og ta i bruk ACOS Akademiet, en interaktiv læringsportal for bedre opplæring innen saksbehandling, møteportal, arkiv.
- Innføring av ACOS Innsyn+. Ørland kommune tar åpenheten et steg videre med innføring av Acos Innsyn+. Med Innsyn+ vil vi kunne publisere trygt og mer effektivt, og legge til rette for økt tilgjengelighet der innbyggere og media enkelt kan finne fram til og forstå saker, dokumenter og politiske prosesser. En intuitiv løsning som er universelt utformet og bygger på klarspråkprinsipper. Innsyn+ vil forenkle innbyggernes tilgang til offentlige dokumenter, postliste og møtedokumenter.
- Utarbeide en kommunikasjonsstrategi med fokus på kanalvalg og digitale løsninger som bidrar til en enklere hverdag for brukerne og innbyggere i Ørland kommune.
- Innføre og opplæring i krise og beredskapssystemet Rayvn (nytt fra 01.10.23), dokumentforvaltningen vil ha rollen som systemadministrator for verktøyet og et medansvar for opplæring og oppfølging, implementering og utvikling av verktøyet i Ørland kommune.

Helse og familie

	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
	2022	2023	2023	2024	2025	2026	2027
Administrasjon	1 707	2 382	5 500	11 471	11 471	11 471	11 471
Sykehjem og heldøgns omsorg	83 357	82 568	84 575	97 758	97 758	97 758	97 758
Hjemmebasert omsorg	56 437	59 107	59 489	88 416	88 416	88 416	88 416
Familiehelse	50 851	45 619	45 964	50 764	50 764	50 764	50 764
Forvaltning	20 394	17 441	17 531		0	0	0
Oppfølgingstjenesten	52 936	59 146	59 528	67 615	67 615	67 615	67 615
Demografikostnader					5 200	11 430	22 540
Økonomiprojekt				-14 509	-29 018	-29 018	-29 018
Helse og familie	265 682	266 263	272 587	301 515	292 206	298 436	309 546

Mål og ambisjoner

Kommunen har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helse og omsorgstjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder og diagnose. Tjenestene som leveres skal være av faglig god kvalitet og tilfredsstillende krav i lov og forskrift relevant for tjenesteområdene. I 2023 har helse og familie et merforbruk og budsjett for 2024 viser et driftsnivå som ikke er forenelig med kommunalrådets ramme. Med bakgrunn i dette vil målet for helse og familie i 2024 være å utvikle et bærekraftig driftsnivå, som samtidig ivaretar videreutvikling av fremtidens helse og familietjenesten i Ørland kommune i tråd med kommunalrådets satsningsområder:

Samskaping og medvirkning

- I Ørland skal vi snakke sammen!
- For å møte framtidens utfordringer er det nødvendig å bruke de ulike ressursene samfunnet har. Helse- og familietjenestene skal derfor skapes og utvikles i fellesskap sammen med kommune, frivillighet, næringsliv, innbyggere og andre aktører.
- Involvering og medvirkning både på individ- (pasient og pårørende) og systemnivå vil være grunnleggende for å utvikle tjenester med høy kvalitet. Vi skal styrke samarbeidet på tvers av enheter og fagfelt, til det beste for våre innbyggere og brukere/pasienter.
- Nye uforutsette hendelser kan påvirke tjenestene, og vi skal derfor arbeide forebyggende og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap i samarbeid med kommunen og andre aktører.

Forebygging og mestring

- Innbyggere i Ørland skal ha gode hverdagsliv og oppleve livsmestring uavhengig av alder og forutsetninger. Helse- og familietjenestene skal legge til rette for at individer og familier opplever mestring, gjennom å utnytte sine evner og muligheter. Innbyggeren skal være aktiv i eget liv.
- Habilitering, rehabilitering og hverdagsrehabilitering skal bidra til å øke mestring og livskvalitet og forebygge funksjonsfall. Ørland skal være et aldersvennlig samfunn, hvor vi skal legge til rette for at eldre kan bruke kompetansen og ressursene sine i samfunnet.
- Vi skal spesielt ha et fokus på arbeid med psykisk helse, forebygging og tidlig innsats. Det skal vi få til gjennom å benytte modellene BTS (bedre tverrfaglig samhandling) og systemisk praksis for å gi alle barn og unge kompetanse som gir et grunnlag for voksenlivet. Foreldreressurs og foreldrekompetanse vil være en viktig del av arbeidet.

Fremtidsrettede helsetjenester

- For å møte morgendagens utfordringer trenger vi en fremtidsrettet og bærekraftig helsetjeneste. Vi skal være en innovativ helsetjeneste, hvor vi ser på nye måter arbeidsmetoder og faglige tilnærminger. Gjennom digitalisering, samlokalisering av helsetjenester i helsebygg og tverrfaglig

samhandling vil vi kunne bidra til økt verdiskapning og bedre utnyttelse av kompetanse og personell.

- Det skal være en dør inn til helse- og familietjenestene hvor pasienter får tilpasset og rett tjenester, til rett tid.
- Gjennom livsgledeaktiviteter skal vi aktivt bruke vår unike natur- og kulturarv, som bygger på fellesskap og identitet.

Kompetanse og rekruttering

- Ørland kommune skal være en attraktiv kommune som klarer å rekruttere, beholde og utvikle sine medarbeidere. Dette skjer gjennom å legge til rette for faste heltidsstillinger, desentralisert utdanning, konkurransedyktige betingelser og attraktive turnuser. God kompetanse på riktig nivå, på rett sted og til riktig tid, er en forutsetning for gode, effektive og trygge tjenester.
- Ørland kommune skal være en tillitsskapende og bærekraftig kommuneorganisasjon: vi skal skape arbeidsglede, vi skal samhandle, vi tenker nytt og vi utvikler kompetanse.
- Vi skal være en utviklingsorientert og innovativ helse- og familietjeneste, som har fokus på rekruttering og kompetanse. Denne satsingen er viktig for bo- og blilyst i Ørland kommune.

Ørland 2034 er klimanøytral

- Ørland kommune har satt seg ambisiøse klimamål frem mot 2034, hvor Ørland skal være en foregangskommune for hvordan en distriktskommune kan jobbe mot klimanøytralitet.
- Helse- og familietjenestene i Ørland er en av de største sektorene i kommunen med antall ansatte, brukere og bygningsmasse, dermed også en av sektorene med høyest klimagassutslipp. For å oppnå mål om klimanøytral kommune er vi helt avhengig av at hele kommuneorganisasjonen jobber sammen for å nå målet, og helse og familie skal være en viktig samarbeidspart i dette arbeidet.

Status og utfordringer

I perioden fremover er helse og familie sektoren i en særstilling. Det vil bli en sterk økning i antall brukere med ulike behov, både yngre brukere med mange ulike og sammensatte behov, et økende antall eldre mennesker med kroniske og sammensatte behov og et øktende antall eldre med demenssykdom. Likevel er bemanningsutfordringer den største bekymringen. Nasjonalt er det forventet at behovet for årsverk innen sektoren vil øke dramatisk frem mot 2040. Det vil derfor ikke være mulig eller bærekraftig å løse utfordringene med økt tjenestebehov gjennom økte ressurser og flere ansatte. En må derfor se på tiltak i tråd med NOU 2023: 4 tid for handling – personellet i en bærekraftig helse og omsorgstjeneste, som blant annet påpeker at i tiden fremover vil faglig utvikling, befolkningens og pasientens forventninger og politiske intensjoner og vedtak måtte oppfylles uten vesentlig flere ansatte.

Som nevnt over har helse og familie store rekrutteringsutfordringer. Dette gjelder alle tjenesteområdene og alle yrkesgrupper. Vi sliter med å rekruttere leger, sykepleiere, vernepleiere og helsefagarbeidere. Det oppleves en litt større rekruttering til stillinger uten krav til kompetanse som pleiemedarbeider eller postvert. Men det er et begrenset antall stillinger uten krav til kompetanse, da en har behov for ansatte med helsefaglig kompetanse i avdelingene.

Kommunalområdet har i løpet av høsten 2023 opplevd et generelt økt press på tjenestene og i noen enheter har dette medført en større økning, denne økningen i tjenestene er vedvarende og vil være gjeldene også i 2024, dette er spesielt i tjenesten personlig assistanse og oppfølgingstjenesten med økt antall pasienter med behov for en til en tjenester. Samtidig er det i starten av 2024 planlagt med delvis utvidelse av korttidsavdelingen, dette vil også være en kostnadsdriver for kommunalområdet.

Det økte tjenestebehovet medfører økt ressursbehov i form av årsverk. Det har i arbeidet med budsjett for 2024 vært behov for å gjøre prioriteringer som påvirker tjensteleveransen. Der en velger å ta ned nivået på en tjeneste for å sikre innsatsen på andre områder. Blant annet prioriteres tjenesten psykisk helse til barn og unge og skolehelsetjenesten. Dette medfører nedtak i andre enheter, som fysioterapi og ergoterapi tjenesten.

Prioriterte tiltak

Tabellen under viser tiltak som er foreslått for at kommunalområdet skal komme ned på det budsjettforslaget som foreligger. Dette er tiltak som enten bidrar til lavere driftskostnader eller økte inntekter. I tillegg forventes det noe økte inntekter i sykehjem og heldøgnsomsorg. Knyttet til vederlagsberegning og økte inntekter for salg av mat både ved kjøkkenet i Bjugn og på Brekstad.

Tiltak	Anslått besparelse	Anslått merinntekt	Konsekvenser
Abonnement for trygghetsalarm for alle brukere uavhengig av inntekt		1.800.000	Pasienter som har inntekt under 2G betaler egenandel på trygghetsalarm, dette utgjør 500 kr per måned.
Økt inntekt for praktisk bistand		150.000	Økning i egenandel etter normal prisvekst
Praktisk bistand utført av hjemmesykepleien og personlig assistanse		225.000	Alle som mottar praktisk bistand utført av hjemmesykepleien, må betale egenandel på dette i henhold til prisboka.
Egenandel på aktivitetssenter		130.000	Pasienter som benytter aktivitetssenter på sykehjem betaler egenandel, 180 kr uka som inkl. enkel servering
Avtalen med Sava termineres og fra 01.07.2024	200.000		Det ble i budsjettvedtaket til Ørland kommune for 2016 vedtatt å inngå en avtale med Sava AS, der enkelbrukere skulle gis tilbud om tilrettelagte aktiviteter for på sikt å kunne kvalifisere til en VTA-plass. Kostnadsramme til dette formålet i 2023 er 595.000 kr. Det foreslås at avtalen termineres og at det fra 01.07.2024 vil bli tilrettelagt for et alternativt aktivitetstilbud såfremt de ikke får VTA-plass.
Nedtak i vakante årsverk i oppfølgingstjenesten	2.721.330		Enheten har de siste tre årene levert et mindreforbruk, nivået på driften tilsier at nedtaket er realistisk
Nedtrekk 50% fysioterapeut	350.000		Mindre ressurser til voksen fysioterapi.
Ingen utlysning av driftstilskudd fysioterapi	250.000		Ledig kommunalt driftstilskudd til fysioterapeut trekkes tilbake.
Nedtak vakante årsverk hjemmetjenesten	2.308.000		Gjennomgang og justering av forventet drift, spesielt på personlig assistanse. det er planlagt med minimumsbemanning av tjenesten personlig assistanse.

Tiltak for omstilling og tjenesteutvikling

I tillegg til overnevnte tiltak som er lagt som forslag for å nå budsjettforslag 2024, har kommunalområder flere områder som krever utvikling. Alle prosesser skal bygge på strategiene beskrevet i kommunedelplan. Det er også nødvendig å se til NOU 2023:4 Tid for handling som beskriver utfordringsbildet og samspillet mellom tiltaksområder for løsninger av personellutfordringene i fremtidens helse og omsorgstjeneste. Målet er at helse og familie skal starte omstillingsprosessen som kreves for å skape bærekraftige tjenester i fremtiden.

Kommunedelplan helse og familie

I løpet av første kvartal 2024 skal kommunedelplan for helse og familie ferdigstilles. Planen er et verktøy som legger til rette for utvikling av fremtidens helse og omsorgstjenester frem til 2035. Den vil belyse utfordringene vi står ovenfor de nærmeste 10 årene, med endret demografi, lavere forsørgerbrøk og redusert tilgang på helsepersonell. Den vil beskrive behovet for dreining av tjenestene og hvilke mål, strategier og tiltak vi bør velge for å skape fremtidsrettede tjenester, med økt satsning på forebyggende og mestring, samskaping og medvirkning, kompetanse og rekruttering og klimanøytralitet innen 2034.

Tjenestetildeling – pasientforløp

I løpet av 2024 skal kommunalområdet jobbe med tjenesteutvikling knyttet til tildeling av tjenester og pasientforløpet. Dette handler om flere prosesser som til sammen skal gi en helhetlig tjeneste og et helhetlig pasientforløp. Dette innebærer utarbeidelse av flere styringsdokument, som tjenestetrapp, tjenestebeskrivelse og plan for håndtering av utskrivningsklare pasienter.

Oppgaveforskyvning og muligheten for endret arbeidsplan

Flere av enhetene er allerede i gang med prosesser som omhandler oppgaveforskyvning og bruk av riktig kompetanse til riktig pasient og riktig tid. Det er naturlig i disse prosessene og også se på alternativ organisering av arbeidstid. I denne prosessen vil det være naturlig å se på økt tverrfaglighet, og hvordan en kan bruke ressurser på tvers til det beste for innbyggerne.

Kompetanseplan og rekruttering

Kommunalområdet skal i løpet av 2024 utarbeide overordnet kompetanseplan og kompetanseplan for de ulike avdelingene og enhetene. Dette vil bidra til å ha oversikt over hvilken kompetanse det er behov for å rekruttere. Samtidig som vi kan jobbe med å styrke eget personell til å opparbeide den kompetansen avdelingen eller enheten trenger.

Overgang fra omsorgsbolig til sykehjem for Dr. Sauersvei 18-22

Selv om Ørland har behov for omsorgsboliger, er det på nåværende tidspunkt behov for å endre de 27 plassene for heldøgns omsorg til sykehjemsplasser. Dette for å oppnå en større fleksibilitet, da en i større grad kan flytte pasienter ut fra behovene. Slik det er i dag krever det endring i pasientens vedtak for å gjennomføre flytting fra sykehjem til omsorgsbolig.

Forskningsprosjekt: Brukere og pårørendes medvirkning og samskaping av kommunale helse og omsorgstjenester

Figur 1.4 Tiltaksområder for løsninger av personellutfordringene

Kilde: Helsepersonellkommissjonen.

I Ørland kommune utgjør systemisk praksis en felles plattform for alle helse og omsorgstjenester. Systemisk praksis er en relasjonell tilnærming som innebærer å tenke helhet, relasjoner og sammenhenger. Ørland kommune eier forskningsprosjektet "brukere og pårørendes medvirkning og samskaping av kommunale helse og omsorgstjenester". Studiens hovedmål er å utvikle forskningsbasert kunnskap om hvordan den systemiske tilnærmingen kan benyttes til å samskape gode bærekraftige helse- og omsorgstjenester for fremtiden. Gjennom å utvikle og gjennomføre forskning i tett samarbeid med brukere, pårørende og tjenesteutøvere vil studien bidra til å styrke kommunenes utviklingsarbeid.

Investeringer:

Velferdsteknologi

Fortsetter utvikling og innkjøp av hensiktsmessig velferdsteknologi. Dette skaper en tryggere hverdag for pasientene gjennom økt opplevelse av frihet, mestring, selvstendighet, verdighet og fleksibilitet i hverdagen. Velferdsteknologi bidrar også til å frigi menneskelige ressurser til å dekke andre behov. Ørland kommune deltar sammen med Trondheim kommune og St. Olavs hospital i et prosjekt; digital hjemme oppfølging.

Overgang fra omsorgsbolig til sykehjem for Dr. Sauersvei 18-22

Ved overgang til institusjon er det sykehjemmet som eier alle møbler og hjelpemidler. En forutsetning for å kunne gjennomføre endringen, er at det investeres i nytt utstyr for å kunne drifte avdelingen. Dette er utstyr som seng, nattbord, hvilestol, tv til rom og hjelpemidler som heis, prekestol og luftmadrass. Det forventes større fleksibilitet i tjenesten og bedre utnyttelse av tilgjengelig plasser.

Fremtidens helebygg

Det foreslås å avvente oppstart av bygging av nye helsebygg. Dette i hovedsak grunnet to årsaker:

- Økte renter og økte kostnader: Det er ingen forventninger om rask rentenedgang, og det er stor usikkerhet knyttet til inflasjon. Med dagens rentenivå er det ikke tilrådelig å iverksette prosjekter med så store kostnadsrammer.
- Driftsnivået i helse og familie må omstilles til å møte fremtidens behov for helse og omsorgstjenester, med de personellutfordringene vi vet tilkommer. Åpning av eksempelvis 32 nye sykehjemsplasser vil kreve driftskostnader som kommunalområdet ikke har mulighet til å dekke med dagens tjenesteorganisering og ramme.

Oppvekst og utdanning

	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
	2022	2023	budsjett 2023		2024	2025	2026
Administrasjon/fagstab	57 056	60 270	62 225	1 674	1 674	1 674	1 674
Grunnskoler	109 690	113 880	114 832	134 925	134 925	134 925	134 925
Kommunale barnehager	52 538	56 032	56 512	125 989	125 989	125 989	125 989
Kvalifiseringsenheten	0	1 694	1 784	856	856	856	856
PPT	5 146	4 465	4 506	6 015	6 015	6 015	6 015
Barnevern	36 916	37 052	37 052	40 046	40 046	40 046	40 046
Demografikostnader					0	0	0
Økonomiprojekt				-6 495	-12 990	-12 990	-12 990
Oppvekst og utdanning	261 346	273 393	276 911	303 010	296 515	296 515	296 515

Mål og ambisjoner

Oppvekst og utdanningsfeltets viktigste oppgave er å gi barn og unge den kompetansen de trenger for å få et godt liv og kunne delta i samfunnet. De trenger verdier og ferdigheter som kan hjelpe dem til dette, og det sentrale satsningsområdet for oppvekst i kommende periode vil derfor være å legge til rette for at alle barn og unge i Ørland kommune opplever inkludering, læring og lærelyst.

Oppvekstsektoren jobber ut fra gjeldende lovverk på området, og kommunens samfunnsplan danner overordnet ramme for arbeidet. Kommunedelplanen for oppvekst vil utdype hvordan vi skal løse oppdraget, og økonomiplan og budsjettokument er viktige styringsverktøy som beskriver vårt handlingsrom.

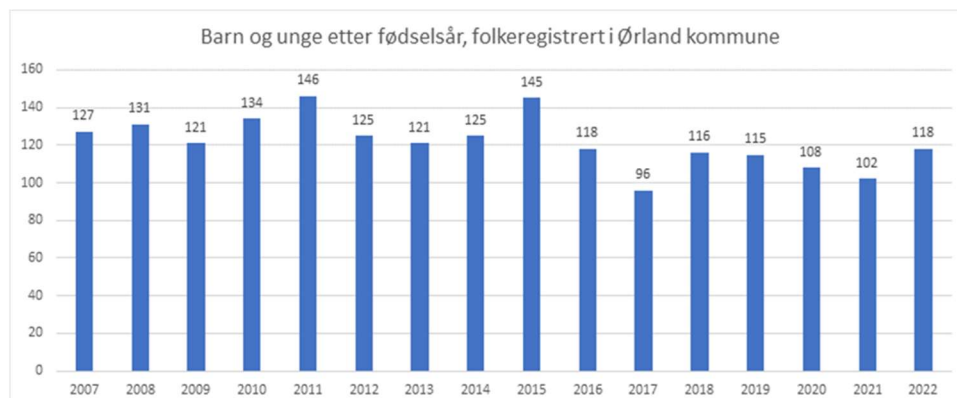
Kommunedelplanens satsingsområder er

- Inkludering, læring og lærelyst
- Det profesjonelle fellesskapet
- Godt lederskap på alle nivå
- Foresatte som ressurs
- Ørland klimanøytral i 2034

[Kommunedelplan for Oppvekst og utdanning. Satsingsområder](#)

Status og utfordringer

Barnehage

Fødselstallene i Ørland kommune er nokså stabile med naturlige svingninger fra år til år. Fra 2016 er tallene noe lavere, og fødselstallet i 2017 gav et relativt lavt kull som begynte på skolen høsten 2023.

Samtidig som fødselstallet har vært litt lavere de siste årene, er tilveksten i barnehagene økende. Dette er svært positivt med tanke på kommunens innbyggertall og demografi. Tilflytting og økt bosetting i kommunen er årsaker til dette.

Til og med våren 2023 har det vært en generell overkapasitet i kommunale og private barnehager og alle barn som har søkt, også de uten rett til plass, har fått plass utenom hovedopptaket gjennom hele året. Fra høsten 2023 og spesielt fra januar 2024 ser vi en økning i barnetallet som ønsker barnehageplass. Det er fra 1. januar 2024 innvilget plass til 35 flere barn enn i 1. januar 2023. Dette utgjør 47 flere ekvivalenter enn på tilsvarende tidspunkt i 2023. En ekvivalent er 1 barn over 3 år. 1 barn under 3 år utgjør 2 ekvivalenter.

Det betyr et behov for i overkant av 7,8 nye årsverk i barnehagene våre fra 1. januar 2024. Kostnadsrammen for denne økningen regnes til kr. 4.5 mill.

Lovkravet om barnehageopptak er 1 hovedopptak i august som ivaretar alle barn med rett til plass som fyller 1 år i løpet av august, september, oktober og november inneværende år. Barn født i desember til juli vil ha rett til barnehageplass i august påfølgende år etter at de har fylt 1 år.

Ørland kommune har valgt å ha et utvidet tilbud med 4 opptak, noe som er mer kostnadskrevende enn om man skulle forholdt seg til lovkravet med 1 opptak i året. Det kan derfor være aktuelt å se på ordningen med 4 opptak i året for å tilpasse seg kommunens økonomiske rammebetingelser. Samtidig så ligger det en samfunnsverdi i å kunne ha ledig kapasitet og kunne tilby plass utover hovedopptaket for tilflyttere og innbyggerne våre.

Det foreligger nasjonale føringer om minimumskrav til grunnbemanning i ordinære barnehager jf. Barnehaugen §26. Det stilles krav om en grunnbemanning som tilsvarer minimum 1 voksen per 3 barn under 3 år, og 1 voksen per 6 barn over 3 år. Pedagognormen regulerer antall pedagoger med 1 pedagog per 7 barn på småbarn, og 14 for store barn.

I 2023 prøvde vi ut en ordning med økt grunnbemanning i barnehagene. Vi økte bemanningen slik at det i gjennomsnitt var 1 voksen per 5,5 barn i stedet for minimumskravet på 1 voksen per 6 barn. Målet var å øke kvaliteten i barnehagen ved å redusere sykefraværet og styrke forutsigbarheten i ansattes arbeidshverdag. Etter en periode gikk sykefraværet noe ned og opplevelsen av økt kvalitet i hverdagen befestet seg. Prosjektet er prøvd ut i vel 1 år, noe som er en relativt kort periode for å kunne kvalitetssikre resultater. Samtidig ser vi at effekten var positiv og vi antar at økt grunnbemanning vil gi resultater i form av et redusert sykefravær og bidra til å øke kvalitet i tjenesten. Det er tydelige politiske signaler for at vi skal legge økt grunnbemanning til grunn for budsjett 2024, samtidig som vi ser at rammevilkårene for 2024 ikke gir rom for dette. Det å legge økt grunnbemanning inn i bemanningsplanen uten sikring i økt ressurs, vil være å ta en stor risiko og kan føre til et merforbruk i forhold til gitt økonomisk ramme for barnehagene i kommende år. En videreføring av økt grunnbemanning vil utgjøre 5.3 mill. for 2024 og det finnes ikke økonomisk handlingsrom for dette i budsjettet for 2024.

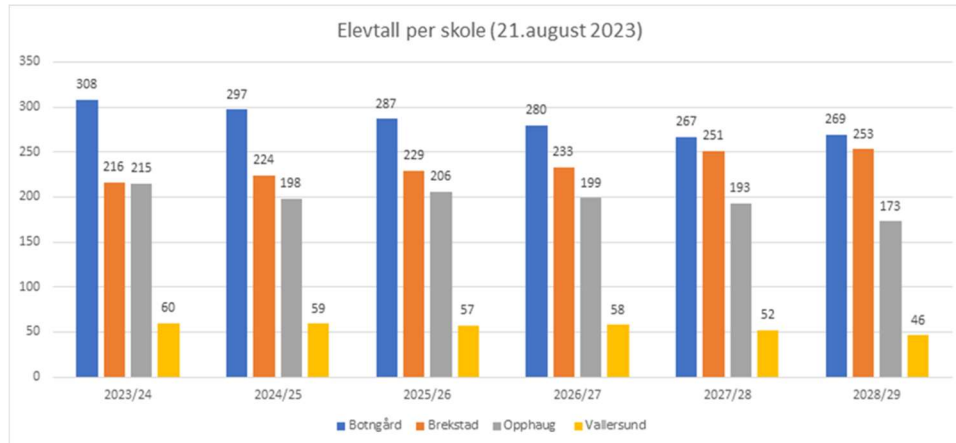
Regjeringen foreslår i Statsbudsjettet for 2024 at maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heltids ordinært barnehagetilbud vil være på kroner 3000 per måned fra 1. januar 2024. Prisen blir redusert til kroner 1500 per måned fra 1. august 2024, og samlet makspris for 2024 skal være på kroner 25 500. Dette utgjør et inntektsbortfall på kr. 2.9 mill. for høsten 2024 for Ørland kommune.

Private barnehager

Beregningen til de private barnehagene gjøres på bakgrunn av samlede kostnader til de kommunale barnehagene 2 år i forveien. Overføringen til de private barnehagene øker med 8 mill. fra 2023 til 2024. Årsaker til dette er en økning i barn til de private barnehagene, omkostningene til den

kommunale lederstrukturen for barnehage legges til grunn, kommunen dekker inntektstapet for de private barnehagene ved endringer i satser og prosjekt økt grunnbemanning får nå virkning for de private barnehagene.

Grunnskole

Tabellen over viser antallet elever i barneskolene våre fra 2023-2029. Det er kun ved Brekstad barneskole at det forventes en økning, og det vil bli en utjamning mellom de to største barneskolene, Botngård barneskole og Brekstad barneskole frem mot 2029. Elevtallet ved Opphaug skole og Vallersund oppvekstsenter vil begge også ha en reduksjon i elevtall frem mot 2029. Tallene er hentet fra Folkeregisteret og er antallet barn som bor i kommunen per i dag.

På grunn av tilflytting og økt bosetting øker elevtallet samlet sett gjennom et skoleår. Det er derfor vanskelig å anslå nøyaktig hva som blir de reelle elevtallene flere år frem i tid, samtidig som prognosen gir oss et bilde av forventet utvikling.

Lærernorm

Det foreligger nasjonale føringer i forhold til pedagogtetthet i skolen jf. Opplæringsloven §13.10. Lærernormen tilsier at det maksimalt skal være 15 elever per lærer på 1.-4. trinn, og 20 elever per lærer i 5.-10. trinn. Normen viser til minimumsgrensen for lærertetthet på de enkelte hoved-trinn, det vil si 1.- 4. trinn sett under ett, 5. 7. trinn sett under ett, og 8. - 10. trinn sett under ett. Organisering av opplæringen er det imidlertid opp til skolene å avgjøre. Det betyr at det for eksempel på 1.- 4. trinn kan være flere enn 16 elever i timene noen ganger, og færre elever andre ganger.

Skolene i Ørland kommune driftes svært kostnadseffektivt, og det ble i budsjettvedtaket for 2023 gitt 3 mill. til styrking av grunnskolen. Dette for å gi et større pedagogisk og organisatorisk handlingsrom for skolene, styrke mulighet for oppfølging av den enkelte elev i større grad og skolemiljøet i sin helhet. Denne styrkingsressursen ser vi ikke mulighet for å videreføre ut fra rammebetingelsene i 2024, og driftsnivået for skolene vil bli redusert til nivået i 2021-2022. Det betyr at vi igjen vil balansere i forhold til lærernormen, og det vil medføre redusert pedagogisk handlingsrom for skolene våre i 2024. Dette kan blant annet øke behovet for spesialundervisning på sikt. Ulike tiltak må vurderes redusert som følge av redusert ramme til skolene.

Ny opplæringslov

Mye av innholdet i dagens opplæringslov videreføres når [Ny opplæringslov](#) trer i kraft 1. august 2024. Det er imidlertid også gjort noen endringer og tydeliggjøringer i ny lov: [Fra Udir. Hva er nytt i ny opplæringslov](#)

Det jobbes med tilpasninger til ny opplæringslov og gjennom satsingen Inkluderende praksiser ligger det kompetanseheving på flere av områdene som vil favne de nye føringene.

Kravet i ny opplæringslov om tilgang på vikarer ved vanlig og forventet fravær vil bli krevende å sikre. Det er både en nasjonalt og lokal utfordring med mangel på tilstrekkelig pedagogisk personale, samtidig vil reduserte og marginale rammer også utfordre oss i forhold til bruken av vikarer.

For å sikre tilgangen på vikarer i henhold til lovkravet må vi ansette pedagoger tilsvarende gjennomsnittlig sykefravær ved skolene. Når vedtatt forskrift foreligger kan vi beregne rammen for dette.

Skolefritidsordningen, SFO

SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos elever, og gi omsorg og tilsyn. Rammeplanen for SFO presiserer regelverket, verdigrunnlaget og beskriver innhold og arbeidsmåter. [Vedtekter for kommunale fritidsordninger i Ørland kommune](#)

Lovkravet er at kommunen skal ha et tilbud om SFO før og etter skoletid for 1. – 4. årstrinn og for barn med særskilte behov for 1. – 7. årstrinn. Kommunens plikt til å ha SFO er begrenset til skoleåret. Det er ingen plikt for kommunene til å ha en slik ordning i feriene og opplæringsloven gir ikke elevene rett til plass i SFO.

I Ørland kommune får alle tilbud om plass og vi har tilbud i ferier også. Det må imidlertid være 5 eller flere påmeldt i ferier for at en SFO-avdeling skal være åpen. Det betyr at SFO-avdelinger kan bli slått sammen i ferier for å sikre et tilbud.

I Statsbudsjettet for 2022 og 2023 ble det henholdsvis innført 12 timer gratis SFO for 1. og 2. trinn. Dette har ført til en økning i antall barn på SFO, fra 151 til 171 de to siste årene, selv med et lite 1.trinnskull i 2023. Økningen i barn på SFO er positivt og etter intensjonen. Samtidig ser vi at bortfallet av inntekter når deler av tilbudet nå har blitt gratis, utgjør en kostnad på 1.4 mill. for 2024.

SFO er ikke selvfinansiert, og den totale kostnaden utover foreldrebetalingen regnes til 4.8 mill. for 2024. Gratis 12 timer SFO, redusert foreldrebetaling og behov for styrket bemanning ved tett oppfølging av flere barn, utgjør kostnader utover det foreldrefinansieringen dekker.

Kommunen gir et SFO tilbud utover det lovpålagte, og det vil være behov for å vurdere nivået på tjenesten i lys av kommunens rammebetingelser.

Ørland kommune hadde i den første perioden en modell der det ikke var mulig å ha kun 12 timer gratis SFO. Denne modellen ble endret fra høsten 2023 etter en ny lovforståelse og lovtolkning fra Utdanningsdirektoratet.

For å imøtekomme et endret behov foreslår vi en ny betalingsmodell for SFO:

- Modellen med søskenmoderasjon videreføres.
- Modellen med skoleårsplass og helårsplass videreføres.

- Det gis tilbud om 50% plass (12 timer per uke). Dette tilbudet vil være gratis for elever i 1. og 2.trinn.
- Det gis tilbud om 100% plass, der 50% (12 timer per uke) vil være gratis for elever i 1. og 2.trinn.

Skjematisk blir modellen slik (prisene vedtas i prisbok):

	Skoleårs plass	Helårs plass
1. og 2.trinn 100%	750	2200
Kost	260	300
1. og 2.trinn 50%	Gratis	Gratis
Kost	200	230
3. og 4.trinn 100%	2000	3450
Kost	260	300
3. og 4.trinn 50%	1000	1725
Kost	200	230

Søskenmoderasjonen er 30 % for 2. barn og 50 % for 3. barn og flere.

Kjøp av enkeltdag (for de med plass) – faktureres pr. time med kr 85,-

Skoleskyss

Det er svært mange elever i Ørland kommune som har tilbud som skoleskyss. Dette kan ha flere sammenhenger. Ørland kommune har en relativt sentralisert skolestruktur, noe som fører til at mange elever bor såpass langt fra skolen at de har rett til avstandsskyss.

Det er også mange elever som bor nært nok skolen til å kunne gå eller sykle til skolen, men hvor skoleveien er vurdert som særlig farlig og dermed utløser sikringsskyss. Årsakene til dette er flere, men det gjelder som regel manglende fortau/gang- og sykkelvei eller kryssing av tungt trafikkerte veier uten tilfredsstillende sikring.

Kostnadene knyttet til skoleskyss er økende. I hovedsak er det to årsaker til dette. For det første er kommunene egenandel for skyss økt, spesielt i de tilfellene der det brukes drosje knyttet til vedtak om sikringsskyss. Vedtak om skoleskyss på grunn av særlig farlig skolevei gjøres av kommunen, og det er kommunen som må dekke kostnadene.

For det andre er det flere elever som har rett til skyss. Dette henger sammen med hvor familier med barn bosetter seg, og at det etableres nye boligfelt/boliger uten at det er gjort tiltak for å sikre trygg skolevei.

Det gjøres et kontinuerlig arbeid for å senke behovet for skoleskyss. Et arbeid vi har satt i gang er trafikk telling og dokumentering av trafikkbildet for å avklare om skoleveien er trygg. Det er også en vurdering av hvor og når det må gjennomføre trafikksikringstiltak.

Kostnader til skoleskyss antas å øke for 2024.

PP-tjenesten

PPT er en pedagogisk tjeneste, som veileder og støtter barnehager og skoler med kompetanseheving og organisasjonsutvikling – eller med tilrettelegging rundt enkeltbarn og ungdom. PPT er også en sakkyndig instans for barn, unge og voksne med behov for spesialpedagogisk hjelp i førskolealder og i skole. Tjenesten er lovpålagt og hjemlet i både Barnehageloven og Opplæringsloven.

PPT har en sentral rolle som pådriver i utviklingsarbeidet på oppvekstfeltet. Nasjonale myndigheter har en ambisjon om å ta ned omfanget av spesialundervisning. Det er både dyrt og kan være stigmatiserende for den det gjelder. Flere barn og unge skal få hjelp i fellesskapet og oppleve seg inkludert. Gjennom satsingen Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksiser bidrar PPT til å øke kompetansen til de ansatte i oppvekstsektoren, slik at de settes i bedre stand til å inkludere alle barn i fellesskapet.

PP-tjenesten vil få en reduksjon i rammen for 2024 med 0.5 mill. Det betyr at vikar nødvendigvis ikke settes inn ved lengre permisjoner eller sykefravær. Det vil føre til redusert kapasitet i tjenesten, lengre saksbehandlingstid og mindre tid til veiledning til barnehagene og skolene våre.

Kvalifiseringsenheten

Kvalifiseringsenheten består av to fagfelt, innvandringstjenesten og opplæring for voksne elever. Enheten gir opplæringstilbud innen grunnskole for voksne, introduksjonsprogrammet, opplæring i norsk og samfunnsfag for minoritetsspråklige og spesialundervisning for voksne elever. Enheten har hovedansvaret for bosetting og integrering av flyktninger i Ørland kommune.

Kvalifiseringsenhetens fremste oppgave i 2024 er å følge opp tidligere bosettinger, forberede sannsynlig ny bosetting i 2024 og tilby skoleløp/arbeidsløp ut ifra målgruppen og rettighetene den enkelte har. Kvalifiseringsenheten deltar på satsingsområdene innenfor oppvekst, Inkluderende praksiser og digital kompetanse. For skoleåret 2023/2024 har enheten også etablert et samarbeid med Indre Fosen voksenopplæring om et felles prosjekt for voksne grunnskoleelever i kommunene.

For å få sikre en tverrfaglig samhandling for trygg og god bosetting samarbeider enheten tett med blant annet NAV, helse og frivillighetssentralen/Roret.

Enheten har tilhørighet i Øvre Internat. Enheten har per i dag ikke arealer til å øke mer på verken bemanning eller elevtallet med sine 17,90 årsverk og 70 elever per oktober 2023.

Det er stor usikkerhet om hvor mange flyktninger som vil komme til Norge i 2024, men myndighetene gir signaler om at kommunene må være forberedt på å fortsette økt mottak og bosetting også i kommende år.

For at kommunen skal kunne bosette i den størrelsesorden som har vært gjennomført i 2022 og 2023 kreves det styrking av tjenestene som blir berørt av bosetting av flyktninger, samt at vi greier å fremskaffe hensiktsmessige boliger. Formålet med Integreringsloven er at innvandrere tidlig innlemmes i det norske samfunnet og blir økonomiske selvstendige. For å oppnå dette er kommunen avhengig av at både kommunale enheter og det private næringsmarkedet er positive til praksisplasser, og ser mulighetene for å nyttiggjøre seg den kompetansen som den enkelte flyktning kommer med i forhold til reelt arbeid. Vi er også avhengig av at Frivilligheten fortsetter sitt bidra til god integrering i lokalsamfunnet.

Fagstab; barnehagemyndighet, rådgiver barnehage og skole

Fagstabs oppgaver er mangfoldige og strekker seg fra myndighetsrollen for barnehager som er en lovpålagt tjeneste til funksjoner innen saksbehandling og utredninger, tverrfaglig og forebyggende samhandling på systemnivå, administrativ og faglig bistand til hele sektoren, koordinering av utviklingsarbeid i Dekom og Rekom og ansvar innen skoleskyss, IKT og regnskap. Rådgiverne deltar også i ulike tverrfaglige fora i kommunen for utvikling av felles planverk og systemer i kommunal regi.

Fagstab vil få en reduksjon i rammen på 0.5 mill. for 2024. Det vil føre til at saksbehandling samt administrative og forvaltningsmessige oppgaver tar lengre tid. Mulighet for deltakelse i tverrfaglige fora vil også bli redusert.

Læremidler

Det var planlagt 3 mill. til innkjøp av lisenser og læreverk. For å være i henhold til budsjettammen vil vi redusere innkjøpet av læremidler med 1 mill. og bruke ferdigstilte fondsmidler for å kunne gjøre nødvendige innkjøp.

Forebyggende arbeid/Kommunalt forebyggende team, KFT

Forankring og koordinering av systemrettet forebyggende arbeid gjøres i kommunens overordnede strategisk samhandlingsarena KFT. Denne samhandlingsarenaen har som mandat å sikre tverrfaglige strukturer, kompetanseutvikling og konstruktiv samhandling mellom tjenesteområdene innenfor oppvekst og helse samt eksterne samarbeidsparter som Fosen vgs., politi, barnevern, NAV og Roret.

KFT har 6 møtepunkt i året hvor samhandling og koordinering av tjenester på overordnet nivå samt trender og utfordringsbilder settes på agendaen. I 2024 vil KFT ha et stort og viktig søkelys på utenforskap og forebygging av ufrivillig skolefravær i hele grunnskoleløpet. Dette er økende trend både nasjonalt og lokalt, og frafall i skolen samt manglende gjennomføring av videregående opplæring er både et samfunnsproblem og en utfordring for den enkeltes liv og fremtid.

Ørland kommune har valgt Bedre tverrfaglig samhandling (BTS) som sin grunnleggende samhandlingsmodell i det tverrfaglige arbeidet. I det kommende året vil arbeidet med å forankre denne modellen ute i tjenesteområdene vektlegges.

Familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som har behov for sammensatte oppvekst/helse – og omsorgstjenester, har rett på barnekoordinator. En barnekoordinator skal sørge for å ha oversikt over og bidra aktivt til å ivareta kommunens ansvar for nødvendig oppfølging og tilrettelegging for familien og barnet i form av tilbud om eller ytelse av helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester. Stillingen ble opprettet fra 1. august 2023 og i det kommende året vil det bli viktig å innarbeide stillingens funksjon opp mot behovet for samordning av tjenester.

Helse og oppvekstsektoren jobber sammen med å tolke og konkretisere samordningsplikten og har som mål å få en felles forståelse av hva det betyr å kunne gi helhetlige og koordinerte tjenester. Her ser vi det kan oppstå tolkningsutfordringer og gråsoner og rettigheter kan utfordres.

I tillegg vil KFT i planperioden ha et kontinuerlig søkelys på:

- Forebyggende tiltak og tidlig innsats rettet mot en økende trend med rus blant ungdom og unge foreldre
- Alkoholforebyggende program i ungdomsskolene
- SLT-arbeid gjennom politiråd og SLT-koordinator (Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak)
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis i barnehage og skole med tanke på kompetanseutvikling og tverrfaglig samhandling
- Samhandling og koordinering av tiltak i regi av Roret og frivilligheten

- Følge opp og iverksette tiltak beskrevet i Strategisk plan for forebygging og tidlig innsats.

Barnevernstjenesten

Samordning og samarbeid er essensielt for å gi barn og familier rett hjelp til rett tid. Fosen barnevernstjeneste deltar i kommunalt forebyggende team og på møter i de ulike tiltaksteamene på skoler og barnehager. I tillegg er det månedlige statusmøter mellom leder av barnevernstjenesten, politikontakt, enhetsleder familiehelse og kommunalsjef for oppvekst og utdanning. I 2019 ble Fosen barnevernforum opprettet. Her deltar kommunalsjefer innen oppvekst og helse fra hver kommune, samt barnevernleder og administrativ leder fra barneverntjenesten. Dette er et viktig og strategisk forum for samhandling og utvikling av området mellom tjenesten og eierkommunene.

Som følge av barneverns/oppvekstreformen settes det større krav til samordning av kommunens tjenestetilbud til barn og familier samt økt økonomisk finansieringsansvar. Reformen merkes økonomisk på kommuneregnskapet og tiltak som fosterhjem, beredskapshjem og institusjonsplasseringer har blitt vesentlig dyrere for kommunene. Hovedfokus på universelle forebyggingstiltak og tidlig innsats skal ligge i kommunen, mens barnevernet skal i hovedsak drive med kjernebarnevern, det betyr de alvorlige sakene hvor barn blir utsatt for alvorlig omsorgssvikt og overgrep og trenger beskyttelse.

Fokusområder fremover:

- Fortsette satsningen på familieråd og nettverksarbeid. Verdien av å aktivere barnets eget nettverk er betydelig.
- Fortsetter satsningen på kompetanseheving, både for å innfri kompetansekravet, men selvfølgelig først og fremst fordi økt kompetanse kommer barna og familiene til gode.
- Sette søkelys på stadig bedre tjenestetilbud gjennom brukerundersøkelser og å benytte tilbakemeldingene i tjenestens kvalitetsarbeid.
- Fosen barnevernstjeneste skal over på nytt fagprogram innen utgangen av 2024. Nytt fagprogram for barnevern er en del av reformen som gjelder digitaliseringssatsing og fortløpende innsyn for barn og foreldre.
- Søkelys på tverrsektorielt samarbeid og det må være et stadig prioritert område for tjenestene, administrasjonen og politikere.

Tiltak for å styrke tjenesteutviklingen

Kommunedelplan for oppvekst, fase 2

I 2024 skal vi jobbe ut mål og strategier for satsingsområdene i kommunedelplanen for oppvekst. Høsten 2023 er satt av til medvirkningsprosesser, og våren 2024 vil mål og strategier komme til politisk behandling. Arbeid med aktuelle temaplaner vil pågå gjennom hele planperioden.

Inkluderende praksiser

Oppvekstsektoren har flere styrkingstiltak og utviklingsforløp, og Inkluderende praksiser er vår største satsing i årene fremover. Utviklingsarbeidet foregår i et læringsfellesskap mellom Fosen-nettverket og Dronnings Maud Minne Høgskole, DMMH og Høgskolen i Innlandet ved SePU (Senter for praktiskrettet utdanningsforskning).

Kompetanseheving innen Inkluderende praksiser er et bevisst valg da temaet er sentralt i forhold til intensjonen i barnehagens rammeplan, Læreplanverket LK20, Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, Oppvekstreformen og ny opplæringslov.

Inkluderende praksiser er en videreføring av prioriteringen Fosen-nettverket har hatt over flere år innen utvikling av voksenrollen, med relasjonskompetanse og relasjonsarbeid i barnehage og skole.

Målsettingen er at barnehagen og skolen skal gi et inkluderende tilbud til alle barn og unge uavhengig av bakgrunn og forutsetninger. Inkluderingsprinsippet vil sette føringer for hvordan vi skal innrette det allmennpedagogiske tilbudet til alle våre barn og unge i barnehage og skole.

Mesteparten av utviklingstiden i barnehage og skole i 2024 er satt av til arbeid med Inkluderende praksiser.

I tillegg til felles fagdager og arbeid på den enkelte enhet er det opprettet et ledernettverk. Nettverket driftes av ledere i oppvekst og skal sikre at vi som samlet oppvekstsektor tilegner oss felles kompetanse og utvikler felles praksis og kultur innenfor området. Nettverket skal sikre helhet og sammenheng fra barnehage til skole, og mellom enhetene.

Inkluderende praksiser er forankret i satsingsområdene i kommunedelplanen, og innebærer derfor også en realisering av kommunedelplanens satsingsområder.

Overordnet språkplan

Både nasjonalt og lokalt ser vi behovet for en mer bevisst satsing på lesing og skriving som grunnleggende ferdighet. Vi vil i 2024 jobbe med en overordnet språkplan som skal vise retning og prinsipper for arbeidet vårt med å stimulere til, og utvikle barn og unges motivasjon og glede for skriving og lesing. Språkplanen skal innbefatte alle som jobber med barn og unge og som kan være gode ambassadører på området. I tillegg til barnehage og skole er PP-tjenesten, kulturskolen, helsestasjon og biblioteket med i utvikling av en felles språkplan i samarbeid med Skrive- og lesesenteret ved NTNU i Trondheim. Språkplanen vil bli en av kommunedelplanens temaplaner.

Regjeringen legger også vekt på styrking av lese- og skriveferdigheter i Statsbudsjettet og vil legge til rette for kompetansetiltak på området, styrke tilskuddsordningen for skolebibliotek og øke potten for prosjekttilskudd for leseferdighet og leselyst.

Forebyggende arbeid, helhetlige og koordinerte tjenester

Vi vil ha søkelys på tverrfaglig kompetanse og samhandling mellom interne aktører og med eksterne for å kunne gi våre barn og unge helhetlige og koordinerte tjenester som ivaretar samfunnsoppdraget vårt i henhold til utfordringsbildet, og for å finne fremtidsretta og bærekraftige løsninger.

Som et ledd i det forebyggende arbeidet er fortsatt implementering av flere områder i den strategiske planen for kommunens forebyggende arbeid og tidlig innsats også viktig i 2024.

Økt bosetting av flyktninger fordrer at vi fortsatt styrker vår tverrfaglige samhandling internt og samarbeidet med eksterne aktører for å sikre god integrering av flyktninger i kommunen vår.

Tiltak for å være i henhold til budsjettrammen for 2024

Ørland kommune drifter en svært kostnadseffektiv oppvekstsektor. Kommunens kostnader til barnehage og skolesektoren er blant landets laveste. Rammebetingelsene er marginale, samtidig som det tilføres nye oppgaver og inntekter i form av foreldrebetaling reduseres.

For å være i henhold til budsjettammen for 2024 foreslås følgende innsparingstiltak:

- Økt grunnbemanning i barnehage med kostnad på 5.3 mill. innføres ikke
- Styringsressurs på 3 mill. i grunnskolen tas bort
- Reduksjon i innkjøp av læremidler med 1.0 mill.
- Reduksjon i PP-tjenesten med 0.5 mill.
- Reduksjon i fagstab med 0.5 mill.

Konsekvenser av innsparingstiltakene er beskrevet i teksten under det enkelte område.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Revidert	Budsjett 2024	Økonomiplan		
			budsjett 2023		2025	2026	2027
Administrasjon/ledelse	2 671	1 676	4 687	2 243	2 243	2 243	2 243
Næring	9 253	9 078	9 955	10 993	10 993	10 993	10 993
Plan	5 785	5 282	5 376	5 493	5 493	5 493	5 493
Vann	-17 646	-23 519	-23 461	-28 146	-30 146	-32 146	-32 146
Avløp	13 388	-8 099	-8 074	-9 636	-9 636	-9 636	-9 636
Fosen Brann og Redning	8 786	9 113	9 113	15 113	15 113	15 113	15 113
Kommunalteknikk	-5 954	12 901	16 930	16 679	16 679	16 679	16 679
Eiendom	40 260	39 154	40 293	39 873	39 873	39 873	39 873
Økonomiprojekt				-1 781	-3 562	-3 562	-3 562

Overordnede mål og ambisjoner

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester skal ha et stort fokus mål som er satt i kommuneplanens samfunnsdel. Under er det satt overordnede mål og ambisjoner sett opp mot kommuneplanens samfunnsdel:

Ørland 2034 er klimanøytral

- Redusere kommunens energiforbruk med 5% i 2024, og deretter 10% årlig frem til 2034
- Legge til rette for klimavennlig el-biler med tilhørende ny ladeinfrastruktur
- Legge til rette for redusert bilbruk
- Gode miljø og klimatiltak i planlegging og i anbud for kommunale investeringer.
- Klimatilpassing i form av overvannshåndtering.

Ørland snakker sammen!

- Være pådriver for samhandling mellom kommune, frivillighet, næringsliv, innbyggere og andre aktører
- Fokus på næringsarbeid/-utvikling og samarbeide med flere aktører for å sikre attraktivitet for bo- og blilyst
- Påvirke og prioritere oppgaver som gir merverdi for næringsliv og innbyggernes folkehelse
- Arbeide med internkontrollsystemet for å sikre rettferdig og forutsigbar saksbehandling
- Implementering av kommunens styringssystem og arbeid med LTV grupper for å sikre gode styringslinjer og avklarte rollefordeling.

Ørland skaper livsglede!

- Bidra til å sikre ekstern finansiering til trafiksikkerhetstiltak, klimatiltak, naturmangfold, idrett- og nærmiljøanlegg, utvikling av havner og andre næringsrelatert investeringer og andre tema som ofte har sammenheng med FN's bærekraftsmål.
- Trygge skoleveg og i nærmiljøet gjennom satsing på gang- og sykkelveger, samt å tilrettelegge nærmiljø, møteplasser og aktiviteter slik at de er inkluderende for eldre.

Ørland utvikler mangfold!

- Utarbeide ny kommunal planstrategi
- Helhetlig arbeid med kommuneplanens arealdel
- Utarbeide en kommunedelplan for Klima, miljø og naturmangfold og en kommunedelplan for Kulturmiljø og kulturminner.
- Utarbeide trafiksikkerhetsplan
- Utarbeide strategisk næringsplan
- Samordne og videreutvikle den kunnskap og kompetanse som ligger hos ansatte i dag.
- Et tettere samarbeid mellom plan, byggesak, tekniske tjenester og næringsutvikling

Status og utfordringer

Kommunen har et energiforbruk i kommunale bygg på ca. 17 GWh. Dette fordeler seg på cirka 12 GWh strøm og 5 GWh fjernvarme. Gjennom energiøkonomiseringstiltak som varmepumper og styringssystem er det et mål om å redusere energibruken med 0,5 GWh/år de første årene, for så å se på mulighet for produksjon av energi gjennom solcellepanel utover i perioden. Et unntak er ved elektrifisering av kjøretøyparken der det dette året vil være behov for opp imot 0,5 GWh strøm til drift av bilparken og elektrifisering av buss.

Konsekvens av at det ikke er avsatt midler til strukturelt vedlikehold er at etterslepet har til 2022 steget til et kalkulert omfang av 852 MNOK. Dette inkluderer økt akkumulert etterslep (25 MNOK), prisstigning (100MNOK) og kostnadsutvikling (19 MNOK). Det tilsvarer en tredjedel av totale verdi på eiendomsporteføljen.

Det er nye krav til både klima og miljø for bygg. Eiendomsforvaltning har ansvar for å legge til rette for kildesortering i alle kommunale bygg. Dette skjer i samarbeid med Fosen renovasjon. Lysrør er i ferd med å bli forbudt å selge. Dette betyr at overgangen til LED-lys må gå raskere. Dette vil gi både en miljøgevinst og vil være et energisparende tiltak.

Eiendomsforvaltning har en meget stram økonomi og må prioritere sine aktiviteter strengt. Forventinger fra brukere til drift/vedlikehold/service, er høyere enn det som kan innfris. Fokuset er å ha god dialog med brukere slik at brukere er også klar over hva de kan forvente av enheten.

Klimavennlige transportmetoder vil være viktig i årene som kommer. I 2022 brukte kommunens kjøretøy 38 000 liter bensin og 28 000 liter diesel. Dette tilsvarer et utslipp på 164 tonn CO₂. Kommunen er i gang med ny anbudsrunde for kommunens kjøretøy. Her vil det være en avveining mellom elektrifisering av kjøretøyparken og systematisk med samfunnsikkerhet og beredskap i samarbeid i forhold til bortfall av strøm. Elektrifisering av kjøretøyparken kan reduserer klimagassutslippene i de kommende årene med 150 tonn CO₂.

Reduksjon av bilbruk vil også kunne være et tiltak for å redusere utslipp av CO₂, spesielt i forhold til kommunens innbyggere. Det er viktig er det tilrettelegges for at barn og unge kan ferdes trygt på skoleveg og i nærmiljøet gjennom satsing på gang- og sykkelveger, samt å tilrettelegge nærmiljø, møteplasser og aktiviteter slik at de er inkluderende for eldre. Dette vil også kunne redusere biltrafikken. For å oppnå dette må det samarbeides på tvers av enheter både innenfor Samfunnstunsutvikling og tekniske tjenester, andre enheter i kommunen, og eksterne parter.

Videre vil det på sikt være aktuelt med en el-buss mellom Brekstad og Bjugn kunne avlaste biltrafikken og øke mobiliteten spesielt for barn og unge mellom disse tettstedene. Økt mobilitet vil også bidra til at alle kan delta i arbeidsliv, fritidstilbud og det sosiale livet uavhengig av forutsetninger.

I løpet av 2023 og 2024 er det satt i gang flere felles prosjekt med både fylkeskommune, AtB og Forsvaret for å redusere klimautslipp. Det første er sammen med fylkeskommunen og AtB, som i løpet av 2024 igangsette nytt anbud med elektrifisering av hurtigbåt. Dette skjer i samarbeid med kommunen som eier av kollektivknutepunktet.

Bygg og anleggsbransjen i Norge står for 15% av Norges klimagassutslipp. Kommunens målsetting vil derfor være en viktig føring for kommunens bygg og anleggsprosjekter, men også for kommunens planlegging. Utslipp vil være på agenda i alle prosjekt, særlig i større prosjekter. Vi vil bruke forskjellige styringsmuligheter for å redusere utslipp, hvilken vi bruker, vil være avhengig av prosjektets art og omfang. Gjennom god planlegging og valg av løsninger kan vi redusere utslipp, eksempelvis kan vi justere terreng høyder for å redusere behov for massetransport. Gjennom valg av løsninger kan vi velge materialer som har lav eller redusert utslipp. I tildelingskriteria vil vi kunne vektlegge utslipp fra anleggsmaskiner for å stimulere overgang til maskiner med lavere utslipp. Gjennom kvalifikasjonskrav vil vi kunne stille absolutte krav.

Arbeid med kommuneplanens arealdel er igangsatt. Kommuneplanprosessen er svært viktig for den nye kommunen med tanke på samfunnsutvikling, spesielt bosetting og næringsutvikling. I kommuneplanens arealdel legges de arealmessige rammene både for kommunen og privat næringsliv. Arbeidet med kommuneplanens arealdel vil ta cirka 3 år.

Det vil bli arbeidet med en egen komunedelplan for Klima, miljø og naturmangfold og en komunedelplan for Kulturmiljø og kulturminner. Dette vil bli viktige tiltak for å bevare naturmangfold og økosystemer gjennom kunnskaps- og kompetanseutvikling, forvaltning og formidling. I tillegg til å utvikle kunnskap og kompetanse om kulturminner og kulturmiljø i kommunen, herunder samiske kulturminner for å styrke forvaltningen og formidlingen av vår kulturarv.

I henhold til gjeldende kommunal planstrategi skal det utarbeides strategisk næringsplan. Det skal også utarbeides en trafiksikkerhetsplan. Disse vil bli viktig vil bli viktig for arbeidet med kommuneplanens arealdel. Ny kommunal planstrategi skal utarbeides og vedtas senest ett år etter at kommunestyret er konstituert.

Spredt avløp prosjektet, som omhandler kartlegging, tilsyn og utbedring private avløpsanlegg vil foregå frem til 2033. Prosjektet har nå kommet inn i en ny fase, hvor det er kommunen som nå må komme i gang med tilsyn og saksbehandling i henhold til tiltaksplanen som ble vedtatt i 2021.

I driftsbudsjettet er det innlagt nødvendige kostnader med å drifte vannforsyningen. For å sikre at vannet kommer frem, jobbes det kontinuerlig med vedlikehold av renseanleggene, ledningsnett og pumpestasjonene rundt om i kommunen. Dette gjøres blant annet ved bruk av nye teknologier som gir oss bedre oversikt og som igjen fører til mer lønnsom økonomisk drift. Fokusområdet er lekkasjesøking på drikkevannsnett og utskifting av gamle rørledninger. Drikkevannsforskriftenes krav om farekartlegging og dokumentasjon skal det jobbes videre med, samt vurdere behovet for komunedelplan vannforsyning.

Vinterdrift av veger gjennomføres av entreprenører etter anbud. Frem til 2022 har kontraktene vært basert på gamle avtaler fra før kommunesammenslåing. I 2022 ble det gjennom nytt anbud. De faste kostnadene er etter anbud, økte betydelig. Erfaringene de siste årene er også at det årlig mangler 1 million kroner i variable kostnader dersom standarden skal opprettholdes. Totale kostnadsøkninger fra 2022 er på nærmere 4 millioner kroner. Dette er kompensert litt i budsjett for 2023, og kompensert for mer i 2024.

Kommunen har flere kaianlegg. Tilstanden på flere av disse anleggene er slik at de trenger en kraftig oppgradering dersom de i framtiden skal fungere som forutsatt. Her må det sees på mulighet for finansieres blant annet gjennom statsbudsjett, spesielt til kommunale havner på Uthaug og Valsneset.

Det ligger flere muligheter for finansiering av bo- og bilyst utenfor det kommunale budsjettet. Dette gjelder blant annet trafiksikkerhetstiltak, klimatiltak, naturmangfold, idrett- og nærmiljøanlegg, og andre tema som ofte har sammenheng med FN's bærekraftsmål. Med et begrenset kommunalt budsjett vil det bli viktig at kommunen sikrer ekstern finansiering for å følge opp de satsingsområdene som er valgt til kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunen har store grøntarealer som skal holdes i regelmessig hevd. Fokuset på grøntanlegg i sentrum samt oppgraderingen som ble utført på badeplassene har gitt mange positive tilbakemeldinger. Det er også tilkommet nye driftsbehov, deriblant kunstgressbaner. Her står fotballklubbene for den ukentlige driften, mens det årlige vedlikeholdet må gjennomføres av kommunen. Det er ikke funnet midler til å dekke denne økte vedlikeholdskostnaden, noe som vil bety en redusert standard på grøntareal.

Fosen Brann og Redning IKS (FBRT) er et interkommunalt selskap eid av Åfjord og Ørland kommune. Det driver forebygging, beredskap og feiging inne de to kommunen. Det har de siste to årene vært en vesentlig kostnadsøkning grunnet utskifting av utsyr og nye tariffavtaler innen området (det vil komme en salderingssak som omhandler kostnadsøkningen i 2023). I tillegg har man gått over til den kostnadsdelingen som er vedtatt i Fosensamarbeidet. Det medførte en ekstra kostnadsøkning for Ørland kommune. I tillegg medfører vertskapet for hovedflybasen ekstra kostnader for FBRT.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester vil ha en sentral rolle i å legge til rette for boligsosialt arbeid. Å sikre tilstrekkelig kvalitet på kommunale boliger vil være en sentral oppgave. Gjennom salg av de dårligste boligene de siste årene har kapitalkostnadene blitt redusert, men mangel på nye investeringer i boliger er en stor utfordring og reduserte inntekter på eiendomsforvaltning.

Det forutsettes at alle utgifter til drift av lufthavna dekkes over statlige/fylkeskommunale tilskudd og inntekter fra avgifter. Flytilbudet mellom Ørland og Oslo er viktig både for reiselivet, for Ørland flystasjons drift, for næringslivet og for den jevne innbygger. I 2023-2024 oppgraderes en flystripe, noe som kan medføre mulig merkostnad på lufthavna for denne perioden.

Næringens Hus på Brekstad skal være en arena for næringsutvikling. Her er det tilgang til møterom, enkeltkontor, kantine og andre fellesfasiliteter. Det å samle flere ressurser innen næringsutvikling på ett sted vil føre til økt samarbeid og knoppskyting både mellom de som har fast tilhold på huset og de som benytter det som pendlerkontor, gründerkontor eller annet.

Det oppleves at ansvars- og oppgaveporteføljen til kommunene er økende innen landbruk, men med mindre økonomiske rammer. Dette gjør at kommunen har fokus på rasjonelt og strukturert samarbeid mellom enheter. Regionsamarbeidet er viktig for videre kompetansebygging og bygdeutvikling. Landbrukskontoret har fokus på nærings- og bygdeutvikling, bolyst og miljø lokalt og regionalt.

Mange gårdsbruk står foran generasjonsskifte. De økonomiske rammene i næringa er marginale, og det lokale landbruket opplever sterk konkurranse om arbeidskrafta. Kommunen bør fortsatt ha fokus på blågrønne muligheter og produksjonsmuligheter mellom fiskeri/havbruk/landbruk. Det samme gjelder innenfor reiseliv, mat og kulturlandskap. Nasjonal interesse for historiske, marine, biologiske og kulturlandskapsmessige verdier, for eksempel Utvalgte kulturlandskap (UKL) på Austrått og Tarva, gir muligheter som kommunen og lokalsamfunnet må ha sterkt fokus på i årene framover.

Miljø- og klima vil få enda større fokus i årene framover innen landbruk. Å holde matjorda i god hevd betyr i praksis å opprettholde god dreneringstilstand på jorda. Grøfting og kanalisering er svært dyrt, men absolutt nødvendig. Ørland har i flere år yta kommunalt dreneringstilskudd, men administrasjonen har ikke funnet rom for dette innenfor budsjettet.

De siste års positive utvikling innen «Blå sektor» i Ørland kommune fortsetter. Innen fiske planlegger og gjennomfører flere bedrifter utvidelser og utbygging av nye produksjonsanlegg. Dette vil gi fiskerne bedre mulighet til leveranse av fangst, og Ørland kommune har nå en økende andel yngre fiskere som satser på fiske som levebrød.

Utviklingen fører til et større press på Ørland kommune for å legge til rette for vekst innen denne sektoren. Dette gjelder særlig utbygging av næringsarealer, infrastruktur (strøm/vann/avløp/vei etc.) og kaier/havneanlegg, noe som er utfordrende i en kommune med pressede økonomiske rammer. Her må det også tas hensyn til at vekst kan gi økte inntekter (havbruksfond, skatteinntekter, salg av arealer, utbygging innen VAR områder etc.).

Nasjonale ambisjoner og siste års utvikling, tilsier at maritime næringer vil være et av de viktigste områdene for Ørland når det gjelder fremtidig næringsutvikling og vekst i sysselsetting i kommunen. Gjennom generasjoner har våre hav og sjøområder vært forvaltet på en bærekraftig måte. Statsforvalteren og Miljødirektoratet er innstilt på å innføre marint vern av store deler av våre sjøarealer med bakgrunn i de verdier som ligger her. For å sikre både bærekraftig næringsutvikling og bærekraftig utvikling av naturkvaliteter, er det viktig at kommunen fortsatt har rollen med forvaltning av områdene gjennom plan- og bygningsloven, og at dette ikke sentraliseres gjennom maritimt vern.

Ørland kommune er et sentralt knutepunkt i Trøndelag og på Norskekysten, med havner som gir store muligheter for utvikling innen havbruk, fiske, industri og transport/logistikk. Innrapportering til SSB (2020) viser at over 1 mill. tonn gods fraktes årlig inn og ut av kaianlegg i Ørland på havneanlegg i Lysøysundet, Valsneset, Bjugn fjorden, Uthaug og Ottersbo. Det må utarbeides en strategi for hvordan man kan utvikle våre havner som et verktøy til vekst og utvikling.

Å oppnå synergi mellom forsvar og lokal og regional næringsutvikling er viktig. Kommunen har regulert og opparbeidet areal for forsvarsrelatert næringsutvikling nær Ørland flystasjon. Det må jobbes aktivt videre for økt verdiskaping relatert til aktiviteten på kampflybasen. Finansiering til Forsvarskoordinator ligger inne i budsjettet for Næring.

Prioriterte tiltak av tiltak i 2024

For å komme innenfor budsjett er det gjort flere tiltak:

- Næring og utviklingsarbeid er justert noe opp for å kunne gjennomføre arbeid med næringsplan, trafiksikkerhetsplan og sikre samferdsel i kommuneplanens arealdel. Midler som tidligere ble avsatt til samfunnsplanlegger er lagt inn i eksisterende stillinger for å oppnå dette. Det er ikke funnet rom for ny stilling.
- Administrasjonens arbeid med investeringer skal kostnadsføres på investeringsprosjektene. Dette betyr at strategisk arbeid ut over punktene over, er redusert til et minimum for næringsutvikling og eiendomsutvikling. Budsjettet for eiendomsutvikling har blitt halvert og budsjett for næringsutvikling og trafiksikkerhetsarbeid opp mot fylket og kommuneplanens arealdel, er totalt 1 million kroner.
- Vinterdrift er justert opp i henhold til forventet kostnadsnivå. Kostnadene er økt med 4 millioner på bakgrunn av nytt anbud, hvorav 1 million ble justert i budsjett for 2023

- Eiendomsforvaltning har fått reduserte inntekter de siste årene på grunn av endring av formål for bygg og salg av bygg som tidligere skaffet inntekter. Disse tapte inntektene er ikke justert inn i budsjett.
- Eiendomsforvaltning har fått ansvar for utvendige områder ved kommunale bygg og fått ansvar for skjøtsel av lekeapparater. Dette er et betydelig økt ansvar som medfører nedtrekk på andre områder for drift og vedlikehold av bygg.
- Investeringer har fokus på redusert energiforbruk gjennom bedre styring og teknologiskifte. På grunn av økt energibruk til oppvarming av basseng og lading av el-biler vil ikke dette få full effekt før i 2025.
- Det er ikke satt av tilstrekkelige midler til vedlikehold. Forfallet på bygg vil derfor fortsette. Det er heller ikke satt av midler til nye boliger. Tilbudet for kommunale utleieboliger er kritisk i forhold til standard og antall. Arbeid med tildelingsavtaler vil kompensere noe for dette, men ikke nok. Hoveddelen av kommunale boliger er fra 1970-2000.
- Bemanningen på eiendomsdrift vil være på ca. samme nivå som før, dvs. at en i forhold antall m² med bygg er har en ca. 30% underbemanning. Det er kun avsatt midler til høyst nødvendige reparasjoner og ikke til strukturelt vedlikehold. Renhold vil være på samme nivå som før, det vil fortløpende sees på muligheter for effektivisering og prioritering.

Prioriterte investeringer

De største nye investeringene er innenfor selvkostområde vann. Investeringene frem til de siste 10 årene har vært svært lave. Dette må kompenseres for å sikre alle innbyggere et trygt drikkevann som tilfredsstillende kravene i drikkevannsforskriften, på en slik måte at ikke kvaliteten forringes.

I henhold til drikkevannsforskriften skal vannverkseieren sikre at vannforsyningssystemet er utstyrt og dimensjonert samt har driftsplaner og beredskapsplaner for å kunne levere tilstrekkelige mengder drikkevann til enhver tid.

Samfunnsutviklingen i vårt distrikt har i de senere årene vært preget av høy etableringsaktivitet både innen forsvaret og det private næringsliv. Dette har i sin tur resultert i høy kommunal aktivitet, ikke minst i vannforsyningssammenheng. Man har sett at en god og stabil vannforsyning med høy kvalitet på vannet, har vært en av forutsetningene for at næringsetablering skal finne sted. I årets budsjett og langtidsplan vil man fortsatt ha fokus på å tilrettelegge og utvikle vannforsyningen slik at etablering av nye næringer og utvidelser av eksisterende næringer kan fortsette. Sammen med strømforsyning og fibernett-tilgang, er tilfredsstillende vannforsyning en viktig premiss for at man skal lykkes med dette arbeidet.

Eksisterende anlegg har en maksimal kapasitet i dag på ca. 120 l/s. Dette er omtrent det samme som dagens forbruk i maks døgn. Midlere forbruk av rentvann i dag er ca. 75 l/s. Nye Ørland VBA er dimensjonert for å kunne levere 200 l/s. Kommunen har vurdert dette til å være maks døgn forbruk i framtidig situasjon. Økningen på ca 60 % fra i dag, er spesielt for at ny vannkrevende industri skal kunne etablere seg i kommunen.

Innen avløps-området er lekkasjetetting og utskifting av avløpsledninger et prioritert område. Kommunen må tilpasse seg nye klimautfordringer. Avløpsledninger må dimensjoneres opp for å ha kapasitet til økt nedbørmengder/intensivnedbør.

Det er vektlagt flere tiltak for å styrke forhold for gående og syklende i sentrumsområder i 2024. Det planlegges å avslutte tiltak rundt knutepunktet på Brekstad for gående og syklende, men parkeringssituasjonen trengs det ytterligere avklaringer i årene fremover om området skal utvikles og

utbygges videre. I 2024 er det planlagt et hovedfokus på Bjugn med tiltak i Alf Nebbs gate og Arnfinn Astads veg.

For bygg er det i hovedsak avsatt midler til behov for strakstiltak i forhold til HMS- tiltak og tiltak for energisparing.

NAV, kirkelig fellesråd og kultur

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Revidert	Budsjett 2024	Økonomiplan		
			budsjett 2023		2025	2026	2027
Administrasjon/ledelse/beredskap	0	593	593	593	593	593	593
NAV	11906	12550	14 089	14 757	14 757	14 757	14 757
Overføring kirkelig fellesråd	6700	6455	6 455	7 035	7 035	7 035	7 035
Overføring Roret/kultur/regionale midler	16793	14280	14 850	15 290	15 290	15 290	15 290
Økonomiprojekt				-765	-1 530	-1 530	-1 530
Kultur, NAV, overføring kirke	35399	33878	35987	36 910	36145	36145	36145

NAV

Mål og ambisjoner 2024

De overordna ambisjonene for NAV-kontoret i perioden vil være i tråd med langtidsplanen i NAV, samt målsettingene i Mål- og disponeringsbrevet og kommunebrevet; flere i arbeid, bedre brukermøter og økt kompetanse.

NAV utvikler stadig nye digitale tjenester slik at de som er i stand til det og ønsker i større grad greier seg selv, og at ansatte får brukt ressursene til å hjelpe de som har sammensatte utfordringer og trenger mest bistand. Vi ser at denne gruppen er økende. Utfordringene rundt personlig økonomi er fortsatt økende. Vi har derfor økt saksmengde når det gjelder nødhjelp, økonomisk sosialhjelp, økonomisk råd og veiledning samt midlertidig bolig. Det å bistå denne gruppen med tanke på å bli økonomisk selvhjulpent er en prioritert oppgave framover.

NAV har igjen vært heldig og fått prosjektmidler via direktoratet og Statsforvalteren og det gir oss anledning til å jobbe tettere med den gruppa som sliter mest økonomisk og som har barn. Prosjektet Familien i Fokus hadde oppstart i januar 2021 og vi har gjennom dette prosjektet fått anledning til å bistå flere familier gjennom tett og koordinert innsats og godt sosialt arbeid i NAV. Vi har også i dette prosjektet gjort oss gode erfaringer med et tettere samarbeid med enheten Familie, forebygging, psykisk helse og rus samt barnevern. NAV har en spesiell satsning her i år med tanke på samarbeid med helsestasjon og barnehager. Vi kommer til å søke prosjektmidler videre her og har en tydelig målsetting knyttet til implementering i ordinær drift.

Det jobbes også i tett samarbeid med Kvalifiseringsenheten gjennom satsningene «Tett og tidlig samarbeid med Kvalifiseringsenheten» og «Arbeidsmuligheter for flyktningene» Her ser vi at dette gjør at vi kommer i tidlig og tett dialog med flyktningene noe som fører med seg et tidligere og mer arbeidsrette løp og de kommer raskere i jobb. Dette vil være særdeles viktig for Ørland kommune med tanke på de økte kostnader til økonomisk sosialhjelp det fører med seg dersom flyktningene ikke kommer i arbeid.

Ørland kirkelige fellesråd

Samarbeidsavtale mellom Ørland kommune og Ørland kirkelige fellesråd ble vedtatt i kommunestyret 18.11.2021. Ørland kommunes økonomiske ansvar etter Trossamfunnsloven ytes som årlige drifts- og investeringsstilskudd i kommunes budsjett og økonomiplan. Det årlige driftstilskuddet fra kommunen er å betrakte som en rammebevilgning og disponeres fullt ut av fellesrådet. Investeringsmidler disponeres i henhold til vedtatte prosjekt.

Den administrative kontakten mellom Ørland kirkelige fellesråd og Ørland kommune skjer mellom kirkeverge og den kommunalt ansatte med ansvar for det aktuelle tjenestoområde for gjensidig

informasjon om samfunnsmessige oppgaver, og budsjett og økonomiplan. Det holdes minimum ett møte i året mellom kommunens og fellesrådets administrative ledelse slik trossamfunnsloven legger opp til.

I henhold til samarbeidsavtalen er Ørland kirkelige fellesråd ansvarlig for anlegg, drift og vedlikehold av kirkegårdene, kirkelige bygg med tilhørende eiendommer og områdene rundt kirkebygg og kirkegårder. Fellesrådet har egne maskiner/anleggsmidler. Fellesrådet er ansvarlig for større bygg- og anleggsarbeider (rehabiliteringstiltak av kirkebygg og kirkegårder)

Kultur

I overføringen til Roret Ørland kulturforetak KF er det lagt inn deflator, samt lagt inn budsjettet for 8. og 17. mai og økningen på kr 200.000 på tilskudd museum (saldert inn i løpet av 2023).

Økonomiavdelingen

	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
	2022	2023	budsjett 2023	2024	2025	2026	2027
Økonomiavdeling	11 409	7 067	7 103	7 473	7 473	7 473	7 473
Tilfeldige utgifter	13 467	500	590	500	500	500	500
Økonomiprojekt							
Økonomi og tilfeldige utgifter	24 876	7 567	7 693	7 973	7 973	7 973	7 973

Mål og ambisjoner 2024

Økonomiavdelingen har et forskjelligartet ansvarsområde.

Innen innkjøp vil vi fortsatt ha et sterkt fokus på oppfølging av inngåtte avtaler og sørge for at vi har rammeavtaler på alle vesentlige områder. Vi har oppdaterte og nylig vedtatt innkjøps-strategi og innkjøpsreglement.

Økonomiavdelingen har ansvaret for beregning av vederlag for langtidsopphold og egenbetaling. Det er vesentlig at dette gjennomføres korrekt og etter lov og forskrift. Det er Helseplattformen som gir den system-messige støtten, og det jobbes for at denne skal bli enklere og gi kommunen en effektiviseringsgevinst.

Det er anskaffet en oppgradert versjon av økonomisystemet og etter diverse utfordringer ved innføringen må det neste år legges vekt på å utnytte systemet bedre og ta ut mulige gevinster.

Det skal neste år gjennomføres et *økonomiprojekt* for å redusere kostnadsnivået. Prosjektet blir en del av lederopplæringen og er allerede påstartet med gjennomgang av utfordringer og mulige verktøy som kan benyttes. Det tas i utgangspunktet ikke sikte på større (strukturelle) endringer, men å ha en gjennomgang av hele den kommunale organisasjonen og tjenesteytingen og ta ut effekter der det er mulig.

Hovedarbeidet vil bli i januar/februar med en rapport i mars som vil bli politisk behandlet samtidig som tertial-rapporten.

NOUen «Tid for handling» gir en oppsummering av mulige områder. Den er utarbeidet med hensyn på helse, men slik vi ser at den i stor grad kan benyttes på kommunen som sådan.

Den har følgende hovedpunkt:

- Organisering
- Oppgavedeling
- Arbeidsforhold/arbeidstid
- Kompetanseutvikling
- Prioritering og reduksjon av mindre viktige og til dels uønskede tjenester
- Digitalisering og teknologisk utvikling

Og kan leses her:

Figur 1.4 Tiltaksområder for løsninger av personellutfordringene

Kilde: Helsepersonellkomisjonen.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/337fef958f2148bebd326f0749a1213d/no/pdfs/nou202320230004000dddpdfs.pdf>

Status og utfordringer

Den nye versjonen av økonomisystemet ser vi har gitt utfordringer. Mye er korrigert og fungerer, men det må fortsatt jobbes både internt og eksternt mot leverandør for å få det opp på riktig nivå. Det ligger effektiviseringsmulighet og muligheter for bedre kvalitet i systemet. Målsettingen er å kunne gi sluttbrukerne et så godt verktøy som mulig til bruk i økonomistyringen av enheten/området.

Økonomiprojektet vil kreve at denne løsningen er oppe og går fra januar.

Med et økt rentenivå vil det være mer å hente på å få en så effektiv likviditetsstrøm som mulig. Arbeidet er påstartet og vil fortsette inn i 2024.

Vederlagsberegningen er avhengig av at Helseplattformen fungerer, men vi ser at det er forbedringspotensial. Her jobbes det sammen med øvrige kommuner som benytter løsningen opp mot Helseplattformen for å få bedre løsninger.

Innen innkjøp så kan hovedutfordringen enkelte ganger være at vi blir for seint trukket inn i prosessen, når klager ol er mottatt. Det er også en utfordring å få med ansatte fra de enkelte avdelingen til å være med i en referansegruppe ol. Det er et vesentlig punkt da det er de som skal benytte det som kjøpes inn.

Investeringsbudsjett

Kommentarer til investeringsbudsjettet

Vann

Budsjetterte prosjekt

60001 - Nytt renseanlegg og reservevannforsyning

Bygging av ny pumpestasjon til ny Ørland vannbehandlingsanlegg og nytt inntaksrør til Barset Vannbehandling.

Etableringen av nytt Ørland VBA vil forbedre leveringssikkerheten betydelig:

- 2 uavhengige vannbehandlingsanlegg vil gi svært god leveringssikkerhet. Hvis ett anlegg rammes av en kritisk hendelse (for eksempel brann), vil det andre anlegget opprettholde vannforsyningen.
- Framtidig tilknytning av Teksdalsvatnet som reservekilde. Nytt Ørland VBA dimensjoneres for både å behandle råvann fra hovedkilden Barsetvatnet og fra reservekilden Teksdalsvatnet. Dette vil gi svært god kildesikkerhet, da den ene kilden kan falle ut uten at vannforsyningen rammes. Dette vil først gjelde etter at overføringssystem fra Teksdalsvatnet er bygget ut i byggetrinn 2.

63001-Renovering vannledninger

Bevilgningen skal brukes til å skifte ut gamle vannledninger og kummer. Mange av dagens ledninger er i dårlig forfatning og her er det store lekkasjer. Etter styrking av renseanlegg og reservevannforsyning vil fornying av vannledninger bli prioritert.

Ny - Nytt høydebasseng Storfosna

Dagens basseng på Storfosna har lekkasjer i betongkonstruksjon og tak

Videreførte prosjekt

63002 -Vannledning Oksvoll

Ferdigstillelse av anlegget med ny rør til Valsneset, samt nytt høydebasseng ved Vassmyra.

63016 - Nytt renseanlegg

Kjøp av tomt og detaljplanlegging av nytt vannbehandlingsanlegg

63017 - Nytt låsesystem

Vannverket i Ørland kommune har en del bygg som er samfunnskritisk. Det er veldig viktig at disse byggene er godt sikret. Vannverket har i dag sammensatt av tre forskjellige låssystem. Barset vannverk, Bjugn kommune og Ørland kommune. Vi vet det er mange nøkler som er på avveie. Vannverket ønsker å få et låssystem som er likt resten av kommunen.

63019 - Doblering av sjøledning Lysøysund

En sjøledning som forsyner Lysøysund er et svakt punkt i forsyninga til området. Styrkes med dublering.

Avløp

Budsjetterte prosjekt

50032 - Renovering avløp

Det er flere områder i kommunen hvor det er mye gammelt og saneringsmodent rørrnett. I boligfelt er det behov for å skifte ut kloakk og overvannsledninger i samarbeid med vannforsyning.

Videreførte prosjekt

50005 - Sæterfjæra Kulvert og VA anlegg

Gjelder ferdigstillelse av avløpsledninger. Anlegget er satt på vent inntil området har stabilisert seg og belastning er fjernet.

50036 - Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad

Hele strekningen er prosjektert skal ferdigstilles vinteren 2023/2024.

50040 - Oppgradering silanlegg Hovdetåa

Eksisterende bygg og anlegg er av en slik tilstand at det er nødvendig å utrede om anlegget skal utbedres eller det skal bygges nytt hus og renseanlegg

50046 - Rammeplan for avløp 2023-2035

Det er et behov for strategi og styringsverktøy for videre utvikling av avløpssektoren.

50049 - Avløpsnett Alf Nebbs gate

Det er nødvendig å skifte ut vann og avløpsledninger som ikke tilfredsstillers dagens VA Norm når arbeidet med utbedring av Alf Nebbs gate utføres. Vann og avløpsledninger fra Prestdalsveien og ca 100m nedover(vestover) ble utskiftet i forbindelse med utbygging av Sentrumsveien 10.

Det er nå nødvendig å skifte ut avløpsledninger resten av gata ca 200m. Alle sandfangkummer på strekningen fra Prestdalsveien til Strandveien (300m) må utskiftes.

50044 - Forlengelse av kloakkutslippsledning Bjugn fjorden

Ledningen må føres ut på dypere vann i hh til krav i utslippstillatelse.

50043 - Mebostad kloakk pumpestasjon

Eksisterende slamavskiller på Mebostad er overbelastet. Det må vurderes om det skal bygges ny slamavskiller eller at kloakken skal pumpes inn til kloakkrenseanlegg.

Tomtetekniske kostnader

Budsjetterte prosjekt

Ny - Igangsetting av planarbeid Myran

I sak til kommunestyre 23/092 ble det vedtatt:

Det avsettes kr 1 million til oppstart av arbeid med reguleringsplan på Myran og vei til Prestdalsveien samt arbeid for utbygging av veg, vann og avløp for å klargjøre byggeklare kommunale næringsareal.

Inndekningen tas i en saldering.

Finansiering legges her inn i budsjettet.

Ny - Avtale med Bygg Bjugn AS om bygging av offentlig infrastruktur

I sak kommunestyre 23/091 ble det blant annet vedtatt:

Kommunen bygger manglende hovedinfrastruktur på 200 meter vei, vann, og avløp i henhold til reguleringsplan for Seterfeltet.

Egen sak om finansiering legges frem for kommunestyre i saldering.

Finansiering legges her inn i budsjett

Videreførte prosjekt

50008 - Mebostad boligfelt

Utbygging av Mebostad boligfelt

65026 - Brekstadbukta flytteprosjekt

Igangsett i 2023. Har nå fått navnet Vipetangen

65005 -Utfylling av tomt kjøpesenter Bjugn

Klargjøring av tomte.

65010 - Skipsleia næringspark

Ferdigstilling og salg av tomter

Tomteteknisk Brekstad næringsmiddlepark

Slutføring av påstartet reguleringsplanarbeid. Oppført under tomteteknisk arbeid.

Tomteteknisk / reguleringsplan Uthaug

Oppstart av regulering i sammenheng med utvikling av næringsaktivitet i havna. Oppført under tomteteknisk arbeid.

Trafikksikkerhet og veg

Budsjetterte prosjekt

50033 - Utbedring kommunale veier

Det er behov for å skifte ut og øke dimensjon på stikkrenner, samt utskifting av kummer ved veiene. I tillegg har kommunen ca 45 km grusdekke i kommunen.

50001 - Trafikksikkerhetstiltak

Kommunal egenandel ved søknad om tilskudd til trafikksikkerhetstiltak på kommunale veier/plasser.

50012 - Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astads vei

Bygging av gang og sykkelvei langs kommunal veg. Stort behov pga mange myke trafikanter til Fosen Videregående skole og Bekkfaret barnehage.

50014 - Oppgradering av Alf Nebbs gate

Den kommunale delen av gata er nedslitt og har stort behov for renovering.

Det vil bli lagt vekt på å utforme gata og de opphøyde gangfeltene i henhold til krav om universell utforming. Det er nødvendig å skifte ut avløpsledninger i gata og sees på i sammenheng med en helhetlig plan for avløp i Bjugn sentrum.

50015 - Planlegging gang- og sykkelvei Vallersund

Det utarbeides i reguleringsplan for strekningen fra avkjøring til Oppvekstsenteret (brua) og forbi "Coopen". Det er stort behov for å bedre trafikksikkerheten i området.

50016 - Planlegging gang og sykkelvei Stuaneset - Bjugn krk
Vil sikre trygg skoleveg fra Ervika til Bjugn langs den trafikkerte Fv 710

50019 - Planlegging gang- og sykkelvei Opphaug
Både gamle boligfelt på Ottersbo og nye boligfelt på Nordlund har behov for trygg skoleveg langs fylkesveg til Opphaug skole.

Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad
Slutføring i 2024. Behov for ekstra midler til opparbeiding av fortau øst for Havnegata og til parkeringsplasser.

50002 - Fergekai Dybfest og Tarva
Kritisk, henviser til inspeksjon, rapport og overslag. Må vurderes i sammenheng med fylkeskommunal drift og eventuell elektrifisering av ferjestrekningen.

Ny - Utbedring av kommunale kaier
Det er store behov for oppgradering av eksisterende kaier og utvikling av nye kaier i kommunen. Mest akutt behov er Brekstad Havn med enkel utbedring for drift av kaiene i Brekstad havn de nærmeste år. Dette må vurderes i forhold til framtidig bruk av kaiene.

50018 - Sæterfjæra, Lagunen og park: gang- og sykkelvei med tilhørende uteareal
Sees i sammenheng med masse fra kjøpesenter tomt og utvikling av Bjugn på strekningen langs sjøen fra Sæterfjæra til Lagunen og fra Lagunen til parken med scene i sentrum. Båt" (scene) i parken ved Botngårdselva må utbedres da den er falleferdig. Det er flere spennende private prosjekt planlagt ved og rundt Lagunen som kommunen bør legge til rette for slik at de blir gjennomført.

Videreførte prosjekt

50035 - Utskifting gatelysarmaturer
Gatelys langs veiene i "gamle" Bjugn har generelt en lav standard. Mange av lysene er satt opp på 70 tallet og det er stort behov for å foreta en totalrenovering av anleggene.

Grunnundersøkelser gangfelt Vallersund
Gjennomføring av grunnundersøkelser i henhold til kommunestyrevedtak.

Kultur/ idrett/ uteområder

Budsjetterte prosjekt

Ny - Generelle Kultur/idrett/uteområder
Avsatt til prosjekt for å styrke bo- og blilyst i kommunen. Det er behov for kommunal egenandel ved søknad om tippemidler.

Ny - Lekeapparat skole
Kontroll av lekeapparat på skole og barnehager viste flere mangler. De alvorligste manglene er nå rettet. Det er behov for 1 million kroner for å rette flere av de andre avvikene som for eksempel avvik for fallunderlag.

65006 - Kjøp av statue av Fru Inger

Det er gjennomført mulighetsstudie for plassering av statuen på Hovdtåa. Prosjektet omfatter kjøp av statue og opparbeiding av areal rundt statuen.

Videreførte prosjekt

Ny - Skatepark Botngård ungdomsskole

Det er forventninger blant barn og unge om nye anlegg.

55068 - Nytt lysanlegg Fosenhallen

Oppgradering av lysanlegg, utskiftning til LED, enøk.

55032 - Ombygging scene Bjugnhallen

HMS tiltak i Bjugnhallen

Mindre bygningsmessige tiltak

Budsjetterte prosjekt

55046 - HMS Bygg (HMS = Helse Miljø Sikkerhet)

Oppgradering av kommunale bygninger. Utvendige og innvendige arbeider som er relatert til sikkerhet og nødvendige tilpassinger til byggenes aktiviteter. Samt tilpassing av byggene i forbindelse med HMS avvik og brukere med spesielle behov, for eksempel brukere på skolene og barnehager. Avsatt beløp vil ikke være tilstrekkelig for å oppnå mål i Eiendomsstrategien.

Nye LED-lys Ørland medisinske senter og Bjugn helsesenter

I løpet av 2023 trer nye regler fra Ecodesign-direktivet 2019/2020/EU og RoHS-direktivet 2011/65/EU i kraft. Dette innebærer blant annet at lyskilder som lysstoffrør og kompaktlysrør som inneholder kvikksølv, tas ut av markedet. I noen tilfeller vil det være mulig og bytte til LED-lysrør/kompaktlysrør, men i de fleste tilfellene må armatur byttes (rett lysstyrke bedre energiforbruk e-merking osv) Vi har startet prosessen og er godt i gang med overgang til LED men har en del igjen. Vi har derfor behov for 1.000.000kr på investering 2024 for å kunne fortsette med å erstatte lysarmaturer. Av energibruket i bygg går ca 20% til belysning og ca 80% til oppvarming. Vi kan da i utgangspunktet redusere den 20% som går til belysning med ca 80%.

SD-Anlegg.

For å styre varme ventilasjon og til dels lys på våre bygg har vi SD (sentral driftskontroll) dette vil si at vi kan optimalisere temperaturer og ventilasjon i våre bygg og styre slik at vi reduserer energiforbruket, og har kontroll på at våre bygg til enhver tid har. Vi har 3 bygg som har SD-anlegg som ikke lengre software kan oppgraderes på, disse anleggene må byttes ut (Ørland ungdomsskole, Borgen barnehage, Ørlandshallen/svømmehall) i tillegg går disse på en eldre serverløsning som ikke er like trygg. Denne investeringen skal også føre til lavere energiforbruk.

Matkjøling Bjugn helsesenter

Anlegget er fra 2002 og har lekkasjer både på kompressordel, ventiler og rører. Det er ikke hensiktsmessig og bytte komponenter da disse har tilnærmet lik levetid.

Oppgradering omsorgsboliger

Ørland Kommune har ca 200 leiligheter/boliger. Omsorgsboliger, boliger vanskeligstilte øvrige og noen ordinære utleieboliger. De fleste av disse boligene har behov for oppgraderinger, både kjøkken, bad og generelt vedlikehold.

Ladeinfrastruktur

Ved overgang til el-bilder må ladeinfrastrukturen oppgraderes.

Videreførte prosjekt

55060 - ØMS/Bjugn Helsesenter

Tilpasninger Bjugn helsesenter og ØMS.

55028 - Utskifting fyrkjeler kommunale bygg

Sikre energi og oppvarming i kommunale bygg

Varmepumpe Vallersund oppvekstsenter

Energiltak på Vallersund oppvekstsenter

Varmepumpe Opphaug skole

Energiltak på Opphaug skole

Utbedring Ørland legekantor

Utbedringer av legekantor

Takbytte ØMS/Ørland sykehjem

Takbytte over legekantoret på Ørland sykehjem.

Kjøkken oppvekst

Stekeovner til oppvekst

Vognbu Solkysten barnehage

Solkysten avd. Lysøysund har behov for en vognbod. Her ligger barna ute i vognene sine bak bygget.

Det er i år snakk om 11 vogner. Vognene må kjøres inn og ut av bygget hver dag..

Større utbygginger

Budsjetterte prosjekt

Ny - Gjennomføring større utbygginger

Avsetninger til mulige nye større utbygginger. Størst og relativt akutt behov for nye barne- og avltingsboliger. Det er også vesentlige behov innen Botngård barneskole og funksjoner knyttet til Helsebygg.

55072 Avlastningsbolig barn og unge

Vedtatt i saldering. Det er behov for en liten utvidelse av prosjektet.

Andre investeringer

Budsjetterte prosjekt

71008 - IKT oppvekst

Tilrettelegging med storskjermer og digitalisering av undervisning på oppvekst

71002 - IKT, digitalisering og teknologiske løsninger

De årlige beløpene vil være delt mellom vår andel av fellesanskaffelser innen Fosen og egne anskaffelser. Vi må ta høyde for at det vil bli utskifting av nettverkskomponenter og kjøp av lisenser. Ny løsning på trådløsnett er under utrulling. Det må også påregnes kostnader til oppgradering av allerede anskaffede program.

71003 - Velferdsteknologi og varsling

Vi må ta i bruk mer velferdsteknologiske løsninger i helse og familie. Vi trenger pasientvarslingssystem, elektroniske dørlås, fallforebyggende tiltak, GPS o.l.

Ny – investeringer langtidsplasser sykehjemBehov ved overgang fra omsorgsbolig til sykehjem til innkjøp av utstyr.

Videreførte prosjekt

65018 - Bredbåndsutbygging

Kommunens andel ved bredbåndsutbygging

65019 - Utbygging bredbånd og mobildekning

Kommunens eierandel ved oppsetting av mobilmaster

10.2 Investeringsbudsjett – talldel

(Tall i 1000 kroner)	Opprinnelig		Revidert	Budsjett	Økonomiplan								
	Regnskap	budsjett	budsjett		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Investeringsutgifter	2022	2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Investeringer i varige driftsmidler	153 157	168 410	250 855	138 600	135 325	181 325	73 700	201 200	151 200	71 200	71 200	71 200	68 200
Tilskudd til andres investeringer	1 250												
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 082	2 900	2 900	3 000	3 100	3 200	3 300	3 400	3 500	3 600	3 700	3 800	3 900
Utlån av egne midler													
Avdrag på lån													
Sum investeringsutgifter	157 489	171 310	253 755	141 600	138 425	184 525	77 000	204 600	154 700	74 800	74 900	75 000	72 100
Investeringsinntekter													
Kompensasjon for merverdiavgift	-16 311	-1 400	-10 740	-5 720	-4 465	-12 865	-4 940	-30 640	-20 640	-4 640	-4 640	-4 640	-4 040
Tilskudd fra andre	6 006												
Salg av varige driftsmidler	-18 641	-5 000	-5 000	-13 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Salg av finansielle anleggsmidler													
Utdeling fra selskaper													
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 317												
Bruk av lån	-134 356	-164 910	-238 015	-122 880	-128 960	-166 660	-67 060	-139 960	-129 060	-65 160	-65 260	-65 360	-63 060
Sum investeringsinntekter	-164 619	-171 310	-253 755	-141 600	-138 425	-184 525	-77 000	-175 600	-154 700	-74 800	-74 900	-75 000	-72 100
Videreutlån													
Videreutlån	34 704	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Bruk av lån til videreutlån	-34 704	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
Avdrag på lån til videreutlån	7 983	8 000	8 000	8 000	8 700	9 400	10 100	10 800	11 500	12 200	12 900	13 600	14 300
Mottatte avdrag på videreutlån	-8 771	-8 000	-8 000	-8 000	-8 700	-9 400	-10 100	-10 800	-11 500	-12 200	-12 900	-13 600	-14 300
Netto utgifter videreutlån	-788	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger													
Overføring fra drift								-29 000					
Avsetning til bundne investeringsfond	814												
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond													
Dekning av tidligere års udekket beløp	7 104												
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	7 918	0	0	0	0	0	0	-29 000	0	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(Tall i 1000 kroner)	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Budsjett 2024	2025	Økonomiplan 2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Investeringsutgifter	2022	2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
VANN													
Reservevannforsyning	0	36 360	36 360	60 000	90 000	90 000							
Pumpestasjon Lerbern	2 228												
Pumpestasjon Kotenget	4 180												
Renovering vannledninger	7 885	15 000	15 000	15 000	7 000	7 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Vannledning Oksvoll	12 639	27 000	34 400										
Vannledning Ervika	0		40										
Hovedledning Ørland	236												
Rehabilitering VA-ledninger Brekstad	1 182												
Vannanlegg i samarbeid med avløp	177												
Sjøledning Risvika	95												
Sjøledning Storfosna	1 699												
Nytt renseanlegg (vann)	1 979	15 000	19 700										
Nytt låsesystem (vannanlegg)	0	1 750	3 750										
Anskaffelse biler	532												
Dobling vannledning Lysøysund Storfosna		3 000	3 000	17 000									
AVLØP													
Sæterfjæra Kulvert og VA anlegg	0		2 000										
Oppgradering overløp pumpestasjoner	0		400										
Renovering avløp	2 385	4 000	4 200	4 000	4 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Rehabilitering av hovedavløpsnett på Brekstad	23 593		4 000										
Kloakkledning Ervika	1 627												
Oppgradering silanlegg Hovdetåa	0		1 500		7 000	7 000	1 000						
Utbedring /nye gateløp	85		400										
Prosjektering avløp	0		500		1 000								
Mebostad Pumpestasjon			2 000										
Nytt avløpsnett Alf Nebbsgate		8 500	8 500										
Forlengelse kloakkutslippsledning Bjugn fjorden					1 000								
TOMTETEKNISK													
Tomteteknisk arbeid boligområder Mebostad	5 652		6 000										
Eiendommer i rød sone	3 922												
Skipsleia næringspark	1 635		2 500										
Brekstadbukta flytteprosjekt	1 038	28 000	29 500										
Allmenningskai Uthaug	14 473	15 000	25 000										
Tomtetekniske arbeider	1 162		2 300		3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Igangsetting av planarbeid Myran				1 000									
Avtale med Bygg Bjugn AS om bygging av offentlig infrastruktur				5 000									

	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Budsjett		%konomiplan							
	2022	2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
TRAFIKKSIKKERHET OG VEG													
Trafikksikkerhetstiltak	110	100	100	4 850	100								
Fergekai Dybfest og Tarva	2 135			3 000	7 000	5 000							
Trafikksikkerhetstiltak Amfinn Astadds vei/gang- og	0		630	3 000									
Oppgradering Alf Nebbsgate	0	4 500	4 500										
Planlegging gang- og sykkelvei Vallersund					525								
Planlegging gang- og sykkelvei Stuaneset - Bjugn krk					1 500								
Bro og trafikksikkerhetstiltak Elveng	298												
Sæterfjæra - gang- og sykkelvei fra fylkesvei til lag	101		400	500	1 500	3 000							
Planlegging gang- og sykkelvei Opphaug						625							
Bru Storfosna - Kråkvåg	52												
Opparbeidelse gang- og sykkelveier i Brekstad sen	560												
Avkjørsel Reksterberg	1 046												
Utbedring kommunale veier	211	500	725	500	500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Utskifting gatelysarmaturer	0	200	200		500	500	500	500	500	500	500	500	500
Terminal og flytebrygge Hurtigbåt													
Kommunalt bidrag gang og sykkelvei fylkesveg							1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Utbedring av kommunale kaier					2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Sykkelparkering/midler til klima og miljøtiltak/ksak	164												
Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad			3 000	1 500									
Grunnundersøkelser gangfelt Vallersund			500										
KULTUR /IDRETT/UTEOMRÅDER													
Ombygging scene Bjughallen			500										
Oppgradering av lys Ørland kultursenter, k-sak 50/2	314												
Nytt lysanlegg Fosenhallen	94		950										
Skatepark Botngård ungdomsskole		1 000	1 000										
Tribuner Gryta		800	800										
Kjøp statue Fru Inger							1 500						
Lekeapparat skole				1 000									
Generell kultur/idrett/uteområder					500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
MINDRE BYGNINGSMESSIGE TILTAK													
Utskifting lekeapparater barnehagene Bjugn 2018	619												
HMS Bygg	1 285	1 500	2 000	2 000	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Ombygging dialyse ØMS	87												
Uteområde DR Sauers vei 10	769												
Ørland ungdomsskole - tilpasning universell utformi	1 699												
Oppgradering pasientrom Dr Sauersvei 24	930												
Tak ØMS og Bjugn helsesenter	1 146												
Brannsikring Nedre Internat	527												
Varmepumpe Vallersund oppvekstsenter			1 200										
Varmepumpe Opphaug skole			1 200										
Styringssystem varme/ventilasjon Næringens hus/Kultursenter			800										
Nye LED-lys Ørland medisinske senter og Bjugn helsesenter			400	1 000									
Utbedring Ørland legekontor			5 000										
Takbytte ØMS/Ørland sykehjem			2 000										
Kjøkken oppvekst			200										
Vognbu Solkysten barnehage			500										
SD-anlegg				1 000									
Matkjøling Bjugn helsesenter				400									
Oppgradering omsorgsboliger				1 000									
Ladeinfrastruktur				2 000									

	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Budsjett		Økonomiplan							
	2022	2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
STØRRE UTBYGGINGER													
2021 Rehabilitering basseng Ørlandshallen	13 577												
Gjennomføring større utbygginger							9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	6 000	6 000
Utredning bygg oppvekstsektoren												3 000	
Ny barneskole Brekstad	163		3 700										
Ny brannstasjon Brekstad	98												
Terminal lufthavna	44												
2018 Nybygg Botngård ungdomsskole	136		500										
2019 Nybygg Bjugn brannstasjon	170												
Utskifting fyrkjeler kommunale bygg	179												
2018 Nybygg Kosmos barnehage	547		1 000										
Avlastningsbolig barn og unge			5 400	500									
ANDRE INVESTERINGER													
Flytting av jordmasser parkeringsplass ved ferjeleie på Brekstad			400										
Bredbåndutbygging	61												
Utbygging bredbånd og mobildekning	18												
Agresso - hovedprosjekt	69												
IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	3 276	2 500	5 500	3 000	3 000	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Velferdsteknologi og varsling	0		1 000	1 000									
Utstyr helse	2 122												
Utredning nytt helsebygg/avlastningsbolig+32 plass	640		500			40 000		130 000	80 000				
Overføring kirkelig fellesråd	500	1 000	1 000	1 500	500								
Servicebygg Bjugn skogskirkegård						3 000							
IKT oppvekst	2 979	2 700	2 700	3 400	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700
Mobilmast			1 500										
Flytting Uthaug marina				100									
Sliping/lakkering gulv Roret Ørland kultursenter				150									
Planlegging barnehage Lysøysund/barneskole i Bjugn				400									
Planarbeid vann Myran industriområde				1 000									
Planlegging helseprosjekt Ørland				600									
Utstyr langtidsplasser sykehjem				3 200									
Helseplattformen	26 989												
Prosjektstyrings-system	21												
Investering i varige driftsmidler	152 139	168 410	250 855	138 600	135 325	181 325	73 700	201 200	151 200	71 200	71 200	71 200	68 200
Egenkapitaltilskudd KLP	2 178												
Austråttborgen til vår felles stostue	750												
Aksjer Helseplattformen	58												
Aksjer Fosenbrua AS	847												
Eiendomssalg	1 518												
Finansiering investering	0												
SUM	5 351	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

		Opprinnelig	Revidert										
	Regnskap	budsjett	budsjett	Budsjett		Økonomiplan							
	2022	2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Vann	32 831	98 110	112 250	92 000	97 000	97 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Avløp	27 690	12 500	23 500	4 000	13 000	17 000	11 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Tomteteknisk	27 882	43 000	65 300	6 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Trafikksikkerhet/veg/kai	4 676	5 300	10 055	13 350	13 625	12 125	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Kultur/idrett/uteområder	408	1 800	3 250	1 000	0	500	2 500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Mindre bygningsmessige tiltak	7 061	1 500	13 300	7 400	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Større utbygginger	14 914	0	10 600	500	0	0	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	6 000
Andre investeringer	36 675	6 200	12 600	14 350	6 200	49 200	6 200	136 200	86 200	6 200	6 200	6 200	6 200
SUM	152 139	168 410	250 855	138 600	135 325	181 325	73 700	201 200	151 200	71 200	71 200	71 200	68 200

Kommunestyret vedtak i sak 23/168:

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2024 inklusiv oppdaterte økonomiplantabeller for perioden 2024-2033 vedtas slik det er framlagt med følgende presiseringer:

1. Ordførers godtgjøring settes til 100% av stortingsrepresentants lønn og varaordførers godtgjøring fastsettes til 80 % av stortingsrepresentants lønn i 50% stilling.
2. Låneopptak: Det opptas inntil kr 122.880.000 til investeringer og kr 35.000.000 til startlån.
3. Skattøret fastsettes til maksimalsatsen.

Flertallets tilleggsforslag til justert budsjett, Ørland Senterparti, Ørland Høyre og Ørland Industri & Næringspartiet:

Forslag til budsjett 2024

I kommuneplanens samfunnsdel for Ørland, periode 2022-2034, har vi tre satsningsområder: Ørland snakker sammen, Ørland skaper livsglede og Ørland utvikler mangfold. I tillegg ligger det som ett mål at kommunen skal være klimanøytral innen 2034. Dette innebærer at vi som kommune må jobbe bærekraftig og tillitsskapende slik det er vedtatt i organisasjons-politikken.

Det vil være særdeles viktig at Ørland kommune har fokus på å opprettholde en positiv utvikling i alle deler av kommunen. For å greie dette er det avgjørende at Ørland kommune legger opp til en bærekraftig økonomi i budsjettene framover.

Økonomisk ser vi nå høy prisvekst og økte renter. Det er krig i Europa og i Midtøsten, dette merkes direkte på vår kommunes økonomi og tjenestetilbud. Da må forventningene justeres. Innbyggerne våre venter kanskje mer enn hva kommunen kan gi av tjenester, selv om en selvsagt skal konsentrere seg om kapasitet, god kvalitet i tjenestene og rett kompetanse. Det blir viktig at innbyggerne får vite hvilke utfordringer vi har.

Ørland kommune ble kåret til Norges mest åpne kommune for andre år på rad i 2023. Etter kriteriene til Kommunal Rapport og Presseforbundet er vi kommunen som i størst grad legger forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale, slik Grunnlovens § 100 krever. Vi er vurdert til å ha gjennomgående gode systemer og løsninger for å sikre åpenhet og innsyn, og gir allmennheten god tilgang til politiske dokumenter. Vi skal fortsette arbeide for å fremstå som en åpen kommune. Vi må jobbe for å beholde våre ansatte og deres unike kompetanse, de er vår viktigste ressurs! Og vi må også arbeide for å tiltrekke oss nye arbeidstakere gjennom å gjøre oss attraktive i jobbmarkedet. Det er det samme hos oss, dessverre, som resten av landet, vi mangler folk!

Ørland hopper i år 50 plasser opp på kommunebarometeret, til en 39. plass som er den beste plasseringen kommunen har hatt – noensinne! Fokuset på gode tjenester innenfor skole, samt pleie og omsorg er hovedgrunnene til dette løftet. Dette bør bidra til at kommunen blir sett på som en attraktiv og mulig fremtidig arbeidsplass.

Ørland kommune driver kostnadseffektivt. Vi vil berømme det arbeidet ansatte og ledere i kommunen gjør i det daglige arbeidet i møte med innbyggerne våre.

Sykefraværet er fortsatt for høyt. Det ligger på ca. 10 % og kommunens måltall er på 8 %, det er vi ett stykke unna, ennå. Nasjonalt ser man at det er hos de under 80 år økningen i behovet for helsetjenester har vært størst de siste årene. Antallet brukere med brukerstyrt personlig assistanse (BPA) har økt, og økningen er størst i aldersgruppene 18 – 39 år og 40 – 59 år. Dette vil også påvirke oss lokalt.

Vi blir stadig flere innbyggere og flere i arbeid i kommunen, noe som er veldig positivt! Det er en befolkningsøkning på 1% og en økning i antall nye arbeidere på 2,1%.

Verbalforslag

Nye Ørland kommune har nylig gjennomgått en kommunesammenslåing. Flertallet ser det som naturlig at det blir gjennomført en evaluering av kommunesammenslåingsprosessen for å se på muligheten for en mer hensiktsmessig organisering og ressursutnyttelse av all kommunal drift. Blant annet ved en grundig gjennomgang av alle stillinger og sikre at de som besitter stillingene har riktig kompetanse.

Ørland kommune skal ha det mest fremoverlente næringsapparatet i Trøndelag. Kommunen skal legge til rette for at det private og offentlige næringsapparatet samarbeider optimalt. Flertallet vil at det skal gjennomføres en evaluering av dagens organisering og at det innen mai 2024 legges frem en sak for kommunestyret med en anbefaling om videre organisering av kommunens næringsarbeid. Videre så vil det være naturlig og evaluere oppgavene/tjenestene til alle kommunale foretak og se på hvordan innretningen i oppgaver fungerer i praksis.

Salg av kommunale eiendommer står stadig i fokus og en økt satsning på dette, både for å sikre inntekter, men også for å redusere vedlikeholdskostnader må prioriteres videre. Kommunestyret ønsker en oversikt over hvilke eiendommer som er lagt ut for salg.

Planlegging av nytt helseprosjekt Ørland skal ferdigstilles innen **oktober 2024**, inkludert tomtevalg og organisering av byggeprosjektet. Dette arbeidet skal sikre at igangsetting av byggingen kan starte på kort varsel uten unødvendige forsinkelser.

Ørland kommune skal bygge egen kompetanse på områder som er viktige for kommunen. Dette betyr at man må vurdere å ansette personer med den kompetanse man nå kjøper gjennom ulike prosjekter og støttetjenester slik at kjøp av konsulenter over tid reduseres.

Driftsbudsjett:

1. Eiendomsskatt på hus og hytter fjernes. Vi vedtar ett budsjett uten privat eiendomsskatt, dette utgjør kr. 8 millioner.
2. En ser at økt grunnbemanning i barnehagene har virket, sykefraværet har gått ned. Vi ønsker derfor å videreføre ordningen, dette utgjør kr. 5,3 millioner.
3. Vi ønsker ingen nedskjæringer i skolen, styrkingsressurs i grunnskolen tas ikke bort. Dette utgjør kr. 3 millioner. Ingenting er så viktig som ungene våre, de er fremtiden vår.
4. Det ble i budsjettvedtaket til Ørland kommune for 2016 vedtatt å inngå en avtale med Sava AS, der enkelbrukere skulle gis tilbud om tilrettelagte aktiviteter. På sikt å kunne opprettholde aktivitetstilbudet for enkeltbrukere, dette utgjør kr. 350 000.
5. Pasienter som benytter aktivitetssenter på sykehjem, betaler egenandel på kr. 180/uka som inkluderer enkel servering. Dette mener vi skal være ett gratis tilbud til brukerne. Utgjør kr. 130 000.
6. Pasienter og brukere som har inntekt under 2G skal ikke behøve å betale egenandel på trygghetsalarm, som vil utgjøre kr. 500 per måned. Vi vet alle at tiden har endret seg. Levekostnadene blir høyere, og for denne gruppen vil kr. 500 pr mnd. være mye penger. Konsekvensen ved å innføre avgift på trygghetsalarm vil kanskje være at brukere ikke ser seg råd til dette. Vi ønsker at denne gruppen skal ha gratis trygghetsalarm. Kostnad kr. 1,8 millioner.
7. Bærekraft vil få enda større fokus i årene framover innen landbruk. Å holde matjorda i god hevd betyr i praksis å opprettholde god dreneringstilstand på jorda. Grøfting og kanalisering er svært dyrt, men absolutt nødvendig. Ørland har i flere år ytt kommunalt dreneringstilskudd, og det vil vi fortsette med. Kostnad kr. 750 000.
8. Vi ønsker å innføre helårsåpne barnehager. Kostnad kr. 800 000.
9. Videreføring av Ung fritid. Tilbud til ungdom med særskilte behov. Utgjør kr. 70 000.
10. Innføring helsesekretær legekantor. Utgjør kr. 800 000.

11. Sikre god utnyttelse innen fysioterapi, driftstilskudd privatpraktiserende. Utgjør kr. 250 000.
12. Tilskudd frivilligheten for overtakelse av Heimevernsbrakkka. Utgjør kr. 100 000.
13. Innføring av dagaktivitet hjemmeboende eldre med demens, mat og transport. Utgjør kr 120.000

Utgifter

Fjerning av eiendomsskatt	kr.	8.000.000, -
Fortsatt økt grunnbemanning i barnehage	kr.	5.300.000, -
Fortsatt beholde styrkingsressurs skole	kr.	3.000.000, -
Videreføring av avtale med SAVA	kr.	350.000, -
Gratis tilbud til brukere av aktivitetssenter	kr.	130.000, -
Gratis trygghetsalarm for brukere under 2G	kr.	1.800.000, -
Grøftetilskudd	kr.	750.000, -
Helårsåpne barnehager	kr.	800.000, -
Ung fritid	kr.	70.000, -
Innføring helsesekretær	kr.	800.000, -
Fysioterapi, driftstilskudd privatpraktiserende	kr.	250.000, -
Tilskudd frivilligheten for overtakelse Heimevernsbrakkka	kr.	100.000, -
Innføring av dagaktivitet	kr.	120.000, -
Totalt		kr. 21.470.000, -

Inndekning utgifter:

Bruk av disposisjonsfond	kr.	9.100.000, -
Ekstra inntekt havbruksfond	kr.	5.600.000, -
Ekstra skatteinntekt 2023	kr.	1.000.000, -
Grunnrenteskatt (havbruk) 2024	kr.	5.770.000, -
Totalt		kr. 21.470.000, -

Investeringsbudsjett:

Ferdigstille renovering Nes kirke	kr.	1.000.000, -
Flytting Uthaug Marina	kr.	100.000, -
Sliping/lakkering gulv Roret Ørland Kultursenter	kr.	150.000, -
Planlegging barnehage Lysøysund/barneskole Bjugn	kr.	400.000, -
Planarbeid Vann Myran industriområde	kr.	1.000.000, -
Trafikksikkerhetstiltak	kr.	4.750.000, -
Behov for helseprosjekt Ørland planlegging	kr.	600.000, -
Totalt		kr. 8.000.000, -

Finansiering investeringsbudsjettet:

Salg av kommunalt areal Valsneset	kr. 8.000.000, -
--	-------------------------

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede hva et eventuelt salg av kommunens aksjeposter i Trønderenergi-konsernet vil bety for kommunens økonomi. Dette innebærer å sondere markedet og om nødvendig innhente uforpliktende bud.
2. Sak vedrørende ovennevnte legges frem for behandling i kommunestyret i løpet første tertial 2024.